

פרוטוקול מיישבה סב/של"ו של הממשלה - כ"ד באלול תשל"ו - 19.9.76

- נכחו השרים: י. רבין - יו"ר, א. אוזן, י. אלון, ח. בר-לב, מ. ברעם, י. גלילי, ג. האוזנר, ש. הלל, ז. המר, א. ידלין, א. עופר, ש. פרס, ח.י. צדוק, מ. קול, י. רבינוביץ, ש. רוזן, י. רפאל, ו. שם-טוב
- נעדרו השרים: י. בורג (בחו"ל), ג. יעקבי (בחו"ל)

- ג. אבנר - מזכיר הממשלה
 פרופ' ש. אבינרי - המנהל-הכללי, משרד החוץ
 תא"ל א. בראון - מזכיר צבאי לשד הבטחון
 א. גפני - המנהל-הכללי, משרד האוצר
 (בסעיפים 1037, 1038)
 א. חסין - לשכת שד החוץ
 א. מזרחי - לשכת ראש הממשלה
 תא"ל א. פורן - מזכיר צבאי לראש-הממשלה
 (בסעיף 1039) [REDACTED]
 י. בר-רומי - משרד החוץ (בסעיף 1035)
 סא"ל א. תהלה - לשכת שד הבטחון

- סדר היום: 1031. קידוחי נפט של חברה אמריקנית במפרץ סואץ
 1032. המצב בלבנון
 1033. ענינים בטחוניים שוטפים
 1034. שאלות
 1035. הדיונים הנוגעים לישראל בעצרת האו"ם
 1036. מועד ישיבת הממשלה הבאה
 1037. הרשות ללוחמה כלכלית
 1038. הוספת משרת מנהל הרשות ללוחמה כלכלית
 לרשימת המשרות בתוספת לסעיף 23 לחוק
 שירות המדינה (מינויים)
 1039. [REDACTED]
 1940. מינויים לשירות החוץ
 1941. הכרה במכללה "האקדמיה לאמנות ועיצוב
 בצלאל" כמוסד לחשבולה גבוהה
 1042. אשדור ואשור הסכמים - אגוד הדואר העולמי
 1043. הכנס המיוחד של הכנסת
 1044. מכירת נשק
 1045. נסיעות שרים

רשמו: י.מ.
 א.ב.
 מ.ה.

1031. קידוחי נפט של חברה אמריקנית במפרץ סואץ

ראש הממשלה י. רבין:

ישיבת הממשלה תחלק היום בסעיף הדיווח לשני חלקים: א. הדיווח השוטף; ב. דיווח של שר החוץ כסעיף נפרד בנושא העצרת.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

ברצוני לדווח לממשלה על מה שהתרחש בין ממשלת ארצות הברית וממשלת ישראל בענין נסיונה של חברה נפט אמריקאית לקדוח באר נפט בשדה שנקרא רמדאן שהוא צפונית לשדה מורגן במפרץ סואץ.

הענין התחיל עוד לפני למעלה משבועיים. כאשר ביקר אצלי ביום שישי אחר הצהריים שגריר ארצות הברית והודיע לי שחברה אמריקאית עומדת תוך יממה להגיע לנקודה המסומנת במפה ולפתוח בקידוח; הם מבקשים במפגיע שלא נפריע לעבודת הקידוח ושלא נציק לצוות העובדים והרפסודה, שעליה מותקן מיתקן הקידוח.

הודעתי לשגריר שאני נאלץ לדחות את ההחלטה הזאת, משום שכתוצאה ממלחמת ששת הימים שנכפתה על ישראל, ישראל שלטת על המחצית המזרחית של מפרץ סואץ עד קו האמצע כחלק מהמרחב שהיא שולטת עליו ביבשה ובים, ואם ישנה איזו חברה נפט או ישנה ממשלה כל שהיא הרוצה לקדוח, עליה לפנות לישראל ולבקש את הסכמתה לכך ושלא נסכים להעמיד אותנו בפני עובדות. שנית: הבעתי פליאה מדוע כמעט בהיסח הדעת - אם זה היסח דעת - עלולה ארצות הברית למצוא את עצמה כמכשיר בידי המדינות המצריות, כלומר המצרים גייסו את חברה הנפט האמריקאית, שיש לה אינטרסים כלכליים, לקדוח מזרחה לקו החיץ. חברה הנפט, כיוון שהיא אמריקאית וזכאית להגנת ממשלתה מפעילה את ממשלת ארצות הברית כדי להגן על הזכויות שלה, ואז התוצאה הסופית היא, גם אם אין כוונה כזו, ואני רוצה

להאמין שאין כוונה כזו, שממשלת ארצות הברית עוזרת לממשלת מצרים לבצע מדיניות חד-צדדית להישגים בשטח, שלא כתוצאה ממשא ומתן בין הצדדים, ולכן זה ענין עקרוני לא בינינו ובין ממשלת ארצות הברית אלא בינינו ובין ממשלת מצרים. יחד עם זאת ידועה לנו העובדה - הוא חזר עליה מי יודע בפעם הכמה - שארצות הברית לא הכירה בשליטתה של ישראל במחצית מפרץ סואץ. יחד עם זה זוהי עובדה שישראל שלטת במחצית הזאת. הוא לא נכנס לטיעון המשפטי של ממשלת ארצות הברית, אם כי הזכיר שיש טיעון כזה. גם ראש הממשלה דיווח על ענין זה.

אמרתי לשגריר של ארצות הברית: אנחנו לא נפעל באופן פיזי נגד כלי השיט האמריקאי, אבל לא ניתן להם לקדוח WE SHALL NOT PERMIT TO DRILL IT. אמר: איך תעשו זאת? אמרתי: נעשה זאת כפי שנעשה.

מה שנתגלגל מאז, ווראי זכור לכם. דווח על כך בישיבה הקודמת. כן אמרתי לו: אין כל סיבה למחר ולהיחפז, אתם רוצים לשוחח אתנו בענין זה - אנחנו מוכנים לכך, אנחנו מוכנים לכך בכל דרג שתמצאו, בכל מקום שתמצאו ובכל זמן שתמצאו; אם תמצאו שהייתה בארץ - תהיינה בארץ, אם תמצאו שהן תהיינה בווינגטון - תהיינה בווינגטון.

כמובן גם כתוצאה מהחשבה הזאת שלנו ומהמתרחש בשטח, הם התייחסו בחומרה לעמדתנו. השגריר ביקש לראות את ראש-הממשלה. פעם ראה את ראש-הממשלה, ופעם ראה את ראש הממשלה יחד אתי. ובעצם הוסבר לו שזהו המצב שאנחנו לא נתיר יצירת עובדות חד-צדדיות; אתם רוצים מה ומתן אתנו - אנחנו פתוחים לו.

הטיעון האמריקאי הנגדי, שבו רצו לעשות עלינו רושם היה, שאם לא יתחילו לקדוח עד ה-21 בספטמבר עלול הזכיון לפקוע. אמרנו: זו אינה טענה. א. אין לנו כל ספק שממשלת ארצות הברית יכולה לקבל הארכה של הזכיון, אם יש כזה, מממשלת מצרים; ב. איננו אומרים שהדיון יקויים אחרי ה-21 בספטמבר, אפשר לקיים אותו לפני ה-21 בספטמבר, ושוב הוספנו שהדיון יכול להתקיים

בכל מקום שדם ירצו.

שר הבריאות ו. שם-טוב:

החברה שיקרה איפוא בענין התאריך.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

כנראה שהחברה לא שיקרה. הם מטפלים בענין ההארכה, וזה בגלל כוח עליון המונע את ביצוע הזכיון. כנראה שאנחנו נחשבים לפעמים כ"כוח עליון".

ואז ניסו להגיד: חבוא משלחת לארצות הברית, ובכל זאת כדי לא להחמיץ בינתיים את המועד, אולי נתחיל לקדוח קצת. ראש הממשלה אמר על זה: לא. אמרו: אולי נקים את המצופים? אמרנו: לא תקימו את המצופים עד למשא ומתן ועד לסיכום משותף אין עבודה מזרחה לקו החצי.

הם קבלו את זה בחריקת שיניים לפי דעתי.

שר התיירות מ. קול:

האם רק במקום זה?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לא. בתחומי שדה מורגן הם רשאים לקדוח והם קדחו

לא מעט בשנים האחרונות.

ואז נחקבלה הצעה שתסע משלחת שלנו לארצות הברית

עוד לפני ה-21 בספטמבר.

שר המשפטים ת. צדוק:

הצעה מצד מי?

סגן ראש הממשלה ושר התוך י. אלון:

ההצעה היתה שלנו. אמרנו: אם אתם ממהרים כל כך, יהיה הדיון לפני ה-21 בספטמבר, אין אנחנו נוהגים בטקטיקה של סחבת. עיכבתי את בואו של השגריר שלנו לארץ. אולם נתתי לו להכריע סופית מצדו. בעצה אחת אתי קבע שאסור לו להיעדר משיחות אלה בארצות הברית.

שיגרנו לשם את המשנה למנכ"ל, שליזה את המשא ומתן פה, גם בשיחה אצל ראש-הממשלה, גם בשיחה שהיתה עם שנינו, הוא בקי בחומר, הוא הצטייד בנתונים המשפטיים. בעניין זה נעשתה עבודה משפטית על כל צרה שלא תבוא, כי גם אם ההחלטה תהיה מדינית, היא צריכה לזכור את הוקע המשפטי, שלא ליצור תקדים שבעתיד במקרה דומה עלול לחייב אותנו לדברים שאין אנחנו מתכוונים למלא אותם.

נערכו שם שתי שיחות. בסיבוב הראשון החליפו בעצם מידע ועמדות. התברר שאנחנו חלוקים אתם בדעות. אמנם הם לא הביאו את פירוט הטיעון המשפטי, רק הזכירו שיש להם טיעון משפטי אבל לא נכנסו לפרטי הטיעון הזה. שמרנו על סימטריות באיזכור הטיעון המשפטי שלנו. טענו לראות את הזכיון שלדבריהם ניתן עוד לפני מלחמת ששת הימים. בשלב הראשון אמרו שהמיסמך איננו בידיהם ושדם לא יוכלו לתת אותו לנו. נציגינו הציגו את העמדה שלנו בבהירות רבה, בהתאם להנחיות שהוצאתי בעקבות התיעצות עם ראש הממשלה ושר הבטחון והמומחים שלנו. הם הציגו את עמדת ישראל יפה גם באדיבות וגם בחקיפות מוחלטת.

כאשר החברר לנציגים שלנו שמדובר לא בקידוח נסיוני אחד אלא בחכניות של פתיחת שדה חדש די רחב, שלא ידענו אז על מלוא ממדיו, דרשנו לדעת מה כוונתם בעצם. לפי ההנחייה שניתנה לנציגינו מכאן אמרו: על זה איננו יכולים בכלל לדון, זה בכלל איננו נושא לדיון, באנו לדון על התביעה שלכם בדבר היתר לקידוח אחד ולהחליט אם לתת היתר לקידוח אחד. היו לנו שאלות, התשובות שניתנו לנו העידו על כוונה מרחיקה לכת.

ראיתי את המצב כחמור. אבל הערכתי שבטיטואציה הפוליטית הזאת ספק אם לארצות הברית יהיה ענין להסתבך באזור של מתיחות, כאשר חברת הנפט עומדת בצד המדיניות הזאת, וכשיש בארצות הברית בקורת על חברות הנפט וכו'.

ואמנם בישיבה שניה, וכנראה שלא בלי התערבות של "כוח עליון" בארצות הברית, סוכם בין הצדדים שאין טעם להמשיך במשא ומתן בהרכב זה של המשלחות. האמריקאים הצביעו על כך שכל העמדות שהציגו לגבי עמדת חברות הנפט, יש לראות בה את עמדת חברת הנפט ולא את עמדת משלת ארצות הברית. הם לא אמרו שזה נוגד את עמדת משלת ארצות הברית, אלא שלפי דעתי היה נוח להם יותר להציג זאת שלא כעמדה ממשלתית אלא כעמדה של חברת הנפט, שממשלת ארצות הברית מעבירה אלינו, אבל אין היא תומכת בה ואין היא מתנגדת לה. סוכם ביניהם שצצם הבירורים בין שתי הממשלות יימשכו בין, מה שנקרא, בצנורות דיפלומטיים, והם נוקטים כנראה באמצעים הדרושים על מנת שהזכיון שבידיהם לא יפקע.

מחר נקבל בדואר דיפלומטי את העתק הזכיון. תיעשה בדיקת המיסמך על ידי היועץ המשפטי שלנו ועל ידי היועץ המשפטי לממשלה. נלמד אותו ונראה במה מדובר, האם הוא באמת בעל תוקף, האם הוא ניתן לפני מלחמת ששת הימים, האם לא פג תוקפו עוד לפני מלחמת ששת הימים, או האם אין פה פוטו-מונטז' של שני הסכמים, של הסכם קודם ושל הסכם מאוחר יותר שנחתם אחרי מלחמת ששת הימים והנותן תוקף וטרואקטיבי להסכם שפג תוקפו. כרגע לא אוכל לומר בענין זה דבר

מוסמך. ברור כי כל עוד נמשכים מגעים בצנורות דיפלומטיים, אין חוזרים לעבודה בשטח.

ראש הממשלה י. רבין:

פה היה ויתור אמריקאי.

השר י. גלילי:

קראתי פה ושם בעתונים שיש משבר בין ישראל ובין ארצות הברית. מי מעוניין להציג את הדברים ככה?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

מה אוכל לעשות? בהחלטאויות הפומביות שלנו - והן היו מעטות, וטוב שהיו מעטות - בתדירים שנתן ראש הממשלה ולשכתו וגם אני ועוזרי, השתדלנו להנמיך את הטון TO PLAY DOWN לא היה משבר. היו תביעות שלהם שלא הניחו את דעתנו, וזה כנגד תביעות שלנו שלא הניחו את דעתם. אם הגענו למצב שבשתי שיחות די מרוחקות, האמריקאים אמרו שאין הם עומדים על תאריך אולטימטיבי של ה-21 בספטמבר והם מעבירים את הדיון ממשא ומתן דחוף למשא ומתן רגיל באמצעות צנורות דיפלומטיים ושדם מתחייבים שלא לצאת לעבודה לפני שיסתיימו השיחות הדיפלומטיות בינינו, הרי לפי דעתי לא יכולנו להשיג יותר מזה. אכן נגולה מעל לבנו מבשקבלנו את הדיווח האחרון הזה. אמנם אין אני רוצה שתראו בזה את הבעיה כפתורה. אבל כנראה שיש פה עניני חוקה VESTED INTERESTS גדולים, קודם כל מבחינה כלכלית ואולי גם מבחינה מדינית.

השר ג. האוזנר:

האם חלוקי הדעות חזרו ונתמקדו דווקא בנושא

המשפטי?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לא. הם הזכירו שיש להם טיעון משפטי שלהם כנגד הטיעון המשפטי שלנו. אבל הם נמנעו מלפרט את הדברים. אמרו: הטיעון המשפטי שלכם סותר את הטיעון המשפטי שלנו.

ראש הממשלה י. רבין:

יש חלוקת אינטרסים ולא דעות. אלה רוצים לקדוח גם בצד המזרחי של קו החצי.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

מאז 1967 מקפידה ממשלת ארצות הברית להודיע לכל ממשלות ישראל מאז ועד היום, מימי לוי אשכול ועד גולדה מאיר ועד יצחק רבין: דעו לכם, אין אנחנו גורסים את עמדתכם שיש לכם שליטה על המחצית המזרחית של מפרץ סואץ. אנחנו אומרים את שלנו, ולמעשה אנחנו שולטים במחצית המזרחית של המפרץ. השלמנו עם שדה מורגן בגלל הטעמים הבאים: א. זהו שדה אמריקאי; ב. זה פעיל על פי זכיון שקבלו קודם לכן; ג. גם לנו היו אינטרסים של נפט כמעט ממול לשדה מורגן, ובגיזרה היא דווקא שדר שקט ושלווה כשנאסבב בערה האש.

שר המשפטים ח. צדוק:

הטיעון המשפטי שלנו התחזק אחרי מלחמת יום

הכיפורים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אם היו ספקות לגבי מועד השחלטותנו על מפרץ הסואץ, על מחציתו המזרחית, באיחור מה אחרי מלחמת ששת הימים, הרי הטענה הזאת אינה תופסת אחרי מלחמת יום הכיפורים, כי הפסקת האש מצאה אותנו ללא ספק שליטים על המחצית המזרחית של מפרץ סואץ.

שר התיירות מ. קול:

זה היה אחד ההישגים של מלחמת יום הכיפורים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לא הבאנו הנה את החומר המשפטי שישנו. צריך להתכונן לקראת הבירורים שיבואו. בחשובה לשאלת אחד העתונאים אמר דובר מחלקת המדינה בווינגטון, כי כאשר חשד אלון יבקר בארצות הברית, יעלה את הנושא מזכיר המדינה. גם אפשרות כזו אוזכרה כבר, ודיה לצרה בשעתה. אנחנו נערכים בחומר.

אני מציע שלא לראות בזה משבר. אני חושב שנהגנו נכון. היו אמנם בבירורים רגעים לא נעימים ודיבורים תקיפים מצדנו, אבל לא היה לנו מנוס מזה, ואני חושב כי התוצאה מוכיחה שהקו שלנו היה נכון.

שר הבטחון ש. פרס:

אני רוצה להשמיע את דעתי. אני רואה את המשבר עם ארצות הברית לא כנמנע אלא כנדחה אחרי הבחירות. יש לנו לפי דעתי שני דברים עיקריים. גם אני בעד עשיית קונצסיה. אולם מתוך שלושת הפרטנרים האפשריים - מצרים, ארצות הברית וחברת הנפט "אמוקו" - "אמוקו" צריכה להיות אצלנו האחרונה בתור. האם צריך לוותר לה סתם מפני שהיא לוטשת עין על שדות נפט? צריך לזכור

שישנה התחלת גישושים על קידוחי נפט גם באזור החייץ היבשתי, ומה שיישנה בים תהיה לו השלכה, אם גם לא בדיוק, על היבשה. לפי דעתי חברת "אמוקו" רוצה לחפור עוד ועוד. אין לי שום תענוג שהנפט יישאר במעמקי האדמה. אבל עלינו אז לומר שאם אתם רוצים לדון על גורל המפרץ והנפט שם, אפילו אם נצטרך לעשות ויתורים, הדברים צריכים להעשות במסגרת מפגש ישראלי-מצרי, אפילו בחשתפות ארצות הברית. יכול להיות שאם אנחנו נוותר, יגלו המצרים שלא צריך בכלל לנהל אתנו משא ומתן, יתנו לחברת "אמוקו" לרוץ ולחפור, ממזלת ארצות הברית תגן עליה ואחריה ישוט הצי המצרי וישראל נבהלה. רוצים לנהל משא ומתן - בבקשה, רוצים קונצסיות - נדון על כך במסגרת המשא ומתן המתנהל. אין לגזול מאתנו אפילו את מעט "הרצון הטוב" GOODWILL שנוכל להשיג בדרך זו. זו היתה דעתי וזו נשארה דעתי. אני שלם עם המצב שנוצר עכשיו, כי העניין רק נדחה ואין לי עניין ליצור קונפרונטציה עם ארצות הברית בזמן הבחירות, כי תהיה זו התערבות גסה מצדנו. אבל זו דעתי.

ראש הממשלה י. רבין:

רוצה אני קודם כל לפרט איך התחיל העניין.

ב-16 באוגוסט הודיע לנו שגריר ארצות הברית שהחברה האמריקאית רוצה לקדוח בתאריך זה וזה. היה נסיון חד-צדדי מצד ארצות הברית להודיע לנו שהם עומדים לקדוח. היא לא ראתה צורך בהידברות אתנו, אלא היא מודיעה לנו. הפגישה היתה יום לפני צאת אניה הנפט לים. יגאל אלון מחה על שני דברים: על ההודעה שבאה ללא הידברות וללא הסכמה ישראלית. הוא הציע לשגריר הידברות. למחרת יצאה אניה הנפט לים, הדבר נמנע מהם על ידינו. לא היינו מוכנים לקבל הודעה ללא הידברות ולא היינו מוכנים לקבל קביעת עובדה.

ועכשיו לגופם של דברים. אמרנו: אנחנו מוכנים להידבר. בעבר הסכמנו להידבר עם האמריקאים ולא עם המצרים. בשנת 1968 נסע צבי דינשטיין אל מנהל אותה החברה האמריקאית וגמר אתו את הסיכום. את התקדים של הידברות בנושא זה עם ארצות הברית לא ממשלת ישראל זו יצרה, אלא עוד ממשלות

קודמות. וההידברות גם לא היתה עם ממשלת ארצות הברית אלא עם חברת הנפט האמריקאית.

שר התיירות מ. קול:

אותה החברה עובדת בשדה מורגן?

ראש הממשלה י. רבין:

זוהי פחות או יותר אותה החברה. גמרנו הסכם מדיני עם חברת הנפט האמריקאית. זה היה על דעת ראש הממשלה דאז, על דעת שר החוץ דאז ועל דעת שר הבטחון דאז. המגעים במשך השנים הללו בנושאים האלה היו לנו עם ארצות הברית, ובתוך ארצות הברית עם חברת הנפט האמריקאית.

והנה עמדה בפנינו שאלה. היינו בעיצומו של מגע שהתחיל קודם עם שר החוץ ואחרי כן אתי. דיווחתי על כך בישיבת הממשלה שהסכמנו להידבר עם ממשלת ארצות הברית. לא חשבתי שאפשר, לאחר שהצענו לשר החוץ האמריקאי לקיים מגע איתם - לומר להם עכשיו, אמנם חשבנו להידבר אתכם, אבל אנחנו רוצים להידבר אתכם כדי להגיע לידי הידברות עם המצרים. איני מאמין שיצא משהו מההידברות עם המצרים. אם רוצים באמת לעסוק בענין, הרי לפי דעתי לא היה לנו מנוס במהלך הזה אלא ללכת כפי שהלכנו.

מה אמרנו לאמריקאים? אין אנחנו מוכנים לעסוק בנקודה 304, נקודת הקידוח הספציפית, מבלי לדעת למה הדבר הזה משמש תקדים, האם זוהי רק הנקודה 304 או שידובר מחר על שדה נפט פה ועל שדה נפט שם באזור החיץ. איני רואה אפשרות של דיון אחר. חביתי מארצות הברית ואמרתי: אין טעם לדון על 304 אלא בקונטקסט של כלל ההיערכות האמריקאית לקידוחי נפט. אין טעם לדון על פרט זה או אחר מבלי שיאמרו לנו האם זה ישמש תקדים או לא ישמש תקדים, מבלי שהאמריקאים יציגו לפנינו את כל תכניות הנפט של חברת "אמוקו" במפרץ סואץ. לא

היה מקום לדון על 304 מבלי שהדבר יהווה חלק מהסדר כולל עם חברת הנפט.

מה היו ההנחיות למשלחת שלנו שנשעה לארצות הברית? אם נגמור על 304 וארצות הברית תאמר לנו, בזה נגמרת הפרשה של מעבר מזרחה של החצי המזרחי של המפרץ ובאזור החיץ, לא הייתי עושה עסק מהעניין של 304. אבל נדע בין ממשלות ארצות הברית וישראל שאין יותר תביעות נפט מצד החברה האמריקאית וממשלת ארצות הברית לא תחמוך בשום תביעה נוספת לנפט ולא יהיו חלוקי דעות בין ממשלת ארצות הברית וממשלת ישראל בעניין זה. אנחנו מוכנים לעשות הסכם כולל כזה. למשלחתנו לא היתה כל סמכות אלא לדון על 304. זו היתה העמדה הישראלית. אני חושב שזו היתה עמדה נכונה גם לגופם של דברים. צריך לראות גם את המציאות וגם את התקדימים של כל דבר. הבעיה היא לגמור בינינו ובין ארצות הברית. כי אם מצרים תנסה לפעול בשטח זה, הבעיה היא בשבילנו הרבה יותר פשוטה. הבעיה בשבילנו איך לנטרל את ארצות הברית בקונטקסט הזה, איך להביא לידי כך שארצות הברית לא תעמוד כחברה בצד המצרי. מה איכפת לי עם מי אני מנהל את המשא ומתן? השאלה היא: מהי המטרה? המטרה היא, להוציא את ארצות הברית, אם ניתן, להיות גורם בין ישראל ובין מצרים בנושא זה. האם המצרים ינסו לעבור את קו החצי בלי ארצות הברית? הם לא ינסו זאת. האם הם יכולים לעשות דבר אחר בעניין הנפט בלי האמריקאים? הם אינם יכולים לעשות זאת. לכן החשיבות היתה בהידברות עם ארצות הברית. הלכנו להידברות עם ארצות הברית. בעבר דברנו אתם, בעבר הגענו להסכם אתם, ולדעתי המטרה הפוליטית המרכזית צריכה להיות להוציא את ארצות הברית מהעניין.

כשהלכנו למשא ומתן, הצגנו את התנאים שלנו. יכול להיות שמה שהשגנו אינו פתרון אלא דחייה לאיזה זמן. עוד הרבה דברים דומים לא פתרנו עד הסוף. מה בכל זאת השגנו? השגנו שארצות הברית נסוגה מהעניין של ההודעה, מהעניין של אקט חד-צדדי. היא קבלה את הרעיון של הידברות עם ישראל והסכמה מצד ישראל. והדבר העיקרי, שמה שארצות הברית דרשה שהעניין ייגמר עד ה-21 בספטמבר, גם על זה כבר אינם עומדים. ברור כי בלי הידברות נוספת עם ישראל אין מגמה אמריקאית לעבור את קו החצי, בין אם העניין יימשך עוד חודש או שישה חודשים.

לכן אני חושב שהלכנו בקו הנכון ונקטנו בעמדה נכונה למטרות נכונות. אני חושב שהקו הזה מוצדק והוא הוכיח את עצמו. יתר על כן כאשר דיווחתי על הקו הזה בפעם הקודמת והסברתי בדיוק במה מדובר, לא שזעתי השגות על הקו הזה.

שר הדתות י. רפאל:

צריך לתת תשובה על השאלה שיוצא כאילו ארצות הברית מייצגת את המדיניות המצרית.

ראש הממשלה י. רבין:

האם את המשא ומתן על הסדר הביניים ועל הסכם ההפרדה לא עשינו באמצעות האמריקאים?

אם מישהו מציע שנקבל החלטה כי נודיע לארצות הברית שאין אנחנו מדברים אתה בנושא זה, יעלה הצעה כזו על השולחן. אחרת זה אינו רציני.

שר הדתות י. רפאל:

לא גמרתי את השאלה. אני חושב שזה טעון הסבר אם אומרים שארצות הברית מייצגת כאילו את מצרים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

היום אין צורך לקבל החלטות. זה עדיין מוקדם.

ראש הממשלה י. רבין:

אם למישהו יש הצעת החלטה - יציע.

שר התיירות מ. קול:

חשד רפאל, לברית הבט ואל תפן ליצר.

שר הדתות י. רפאל:

איפה היצר?

שר הבטחון ש. פרס:

ראש הממשלה הודיע בישיבה הקודמת שצריך לדבר עם האמריקאים ולא התנגדתי לזה. אולם כאשר נידון בצוות השרים על מה לדבר עם ארצות הברית, הצעתי הצעה אחרת. אמר לי ראש הממשלה: מדוע לא תציע זאת בממשלה? אם כן היום אני מעלה זאת בממשלה לפרוטוקול. היום איני מציע את ההצעה, כי המשא ומתן נדחה. אולם רציתי להבהיר מהי עמדתי, שהדבר יהיה ברור, וכשהיה דיון אעלה את הצעתי.

ראש הממשלה י. רבין:

הסיכום היה שיש המשך הידברות עם ארצות הברית בנושא זה. אם מישהו מציע שלא תהיה הידברות עם ארצות הברית - בבקשה יציע.

שר הבטחון ש. פרס:

אני מבקש לא לאיים עלי כל כך. אני מבקש שלפני שיהיה דיון עם ארצות הברית, יהיה דיון בממשלה. איני מתנגד להידבר עם ארצות הברית אבל אני רוצה שיהיה פה דיון על מה להידבר איתה.

ראש הממשלה י. רבין :

שר החוץ נוסע.

אני שואל: סוכם בפגישה של הצוותים שיש המשך הידברות ישראלית-אמריקאית כולל על נושא הנפט.

שר הבטחון ש. פרס :

אני מבקש שיהיה פה דיון לפני שנדבר איתם.

ראש הממשלה י. רבין :

נקיים את הדיון כעת כי שר החוץ נוסע.

שר הבטחון ש. פרס :

אני מסכים.

ראש הממשלה י. רבין :

איני מסכים שיהיה מצב לא ברור ואני מבקש שתהיה הצבעה. אחרת אי אפשר לעבוד.

שר הבטחון ש. פרס:

האם אסור להעלות דעה אחרת?

שר השיכון א. עופר:

המשך המגעים עם ארצות הברית צריך להיות.

ראש הממשלה י. רבין:

השאלה היא פשוטה: האם ממשיכים ללכת את הדרך שבה ניהלנו את הדיון על הנושא עד עכשיו ומדברים עם האמריקאים גם על נושא הנפט או שמדברים עם האמריקאים רק כדי להעביר את הנושא להידברות עם המצרים? אני מבקש שבענין זה תהיה הכרעה ברורה.

שר העבודה מ. ברעם:

האם אפשר לבקש שהנושא הזה יידון במסגרת של ועדת

השרים לעניני בטחון?

ראש הממשלה י. רבין:

זה לא יכול להיות. זהו דיון מדיני.

שר הבטחון ש. פרס:

עד עכשיו זה לא דלף. אני מקווה שגם להבא לא

ידלוף.

אבל חשד עופר, אל תחפש פה משבר. אל תציג את

הענין בצורה שטחית כזו.

שר השיכון א. עופר:

מדוע זה שטחי? אני חושב כי על דברים קטני ערך
אנחנו מחפשים לעשות שדירים כנגד ממשלת ארצות הברית. על מה? על שום דבר. רק
כדי להראות שאנחנו עושים זאת.

שר המטרה ש. הלל:

אני מציע שבינתיים לא נעשה פה שדירים.

ראש הממשלה י. רבין:

אני תובע הכרעה ברורה היום. אני מבקש שתחזור

להסדר.

שר הבטחון ש. פרס:

אני מציע שנהיה מתונים ואין אני מציע מריבה עם
ארצות הברית. עוד אינך יודע, חשד עופר מה אני מציע. אם אתה אומר שהצעתי היא
לריב עם ארצות הברית, הרי זה שטחי. אני חושב שהדרך שאנחנו הולכים בה תביא
אותנו למריבה גדולה יותר עם ארצות הברית.

לגופו של הענין: עד אוגוסט 1975 היתה לנו
מערכת יחסים עם המצרים שאפשר היה לקרוא לה מערכת-יחסים של נפט, שהמיכליות שלנו
הפליגו והמיכליות שלהם הפליגו, שהם שאבו ואנחנו שאבנו. היתה מערכת-אינטרסים
הדדית. במשך כל התקופה הזאת לא עברו מזרחה לקו האמצע אלא ביחס לשתי בארות

קיימות. זאת אומרת הכרנו בקיום באר או שתי בארות שלהם מזרחה לקו האמצע.

ראש הממשלה י. רבין:

שתיים או עשרות?

שר הכטחון ש. פרס:

לא אגרוס "באר", אלא "שדה", שדה אחד מזרחה לקו. מדובר היה על בארות קיימות. אבל אף באר אחת חדשה לא נחפרה מזרחה לקו שלא היתה ערב המלחמה.

ב-1975 הסכמנו לוותר על הנפט של אבו-דודס. תמורת הויתור הזה קבלנו דברים מארצות הברית, אלה היו חלק מהסדר-הביניים, גם קבלנו התחייבות של ארצות הברית על מתן 350 מיליון דולר כדי לרכוש נפט.

בזה הוקפא המצב. והנה התחילה חברת "אמוקו", לדעתי בעידוד מצרי ומתוך דיווח לא נכון לממשלת ארצות-הברית, לגייס את מחלקת המדינה ולקבוע עובדות חדשות במפרץ סואץ.

מה היתה ההצעה שלנו? מה היו שתי העמדות שעמדו לפנינו? היתה הצעה להגיד "יוק", אנחנו מסכימים לבאר אחת 304, בתנאי שהאמריקאים יתנו לנו את התכנית על מה שהם רוצים לעשות במפרץ סואץ ואז נדון על כך.

ראש הממשלה י. רבין:

לא נכון. הסכמנו שהאמריקאים יציגו את כל

התכנית ואנו נסכים ל-304.

שר הבטחון ש. פרס:

מה לא נכון פה? אמרתי "בתנאי".

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אחרי דברי שר הבטחון אני מבקש להציע הצעה לסדר.

שר הבטחון ש. פרס:

אמרנו שאנחנו רוצים לבקש את כל התכנית של האמריקאים. האמריקאים הגישו תכנית ל-5 שדות נפט, ואחדים מהם היו מעבר לקו המזרחי. יכול מאוד להיות שאילו יכולנו לגמור את העניין עם הנקודה 304, הייתי אומר, מילא, אין ברירה, נקבל את זה. אבל מה אמרו האמריקאים? בואו נגמור עם נקודה 304, אחרי כן נדון על היתר. הם לא התחשבו בנו.

ראש הממשלה י. רבין:

על זה נתנה ישראל תשובה שלילית.

שר הבטחון ש. פרס:

תן לי לדבר. האם לא אוכל לדבר מבלי שכל רגע תעיר לי? תוכל בסוף להתווכח איתי. עם כל הכבוד לך, אני מבקש לנהוג בסדר ולתת לי להתבטא כפי שאני צריך להתבטא.

שר הדתות י. רפאל:

אני רואה שאסור היה לי לשאול שאלה.

שר המסחר והתעשייה ח. בר-לב:

אסור לשאול שאלות שהן אינן חיוביות.

שר הבטחון ש. פרס:

כשהיה הדיון בצוות השרים הערכתי, ולפי דעתי בצדק, שלא נגיע להסכם עם האמריקאים על הסדר כולל. על כן חשבתי שהדרך שאנחנו הולכים בה תעלה אותנו על מוקשים.

לפי דעתי אנחנו קצת בצרות. מה יהיה מתר אחרי הבחירות, כאשר האמריקאים יבואו וילחצו ויגידו - מדוע ל-304 אתם מסכימים ולשני שדות נוספים אינכם מסכימים? מה הבסיס להתנגד לכך פרט לזה שיש קונצסיות למדינות אחרות במפרץ הסואץ פרט לאלה שאנחנו יודעים.

השר ג. האוזנר:

אבל לא מזרחה לקו החצי.

שר הבטחון ש. פרס:

נוסף ל-304 יש לארצות הברית עוד שני שדות מזרחה לקו החצי. למעשה יש לנו מפה של כל המפרץ והוא מחולק. נוסף לכך אנחנו יודעים מסילאסו וגם מעתון ושמי אחד שהמצרים הכריזו על מכרז גם באזור החייץ בסיני.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

בסיני בכל ולא רק באזור החיץ.

שר הבטחון ש. פרס:

האם מה שאני מציע כא לעורר מהומות ומריבות? זהו ענין של הערכה. נאמר לאמריקאים: אנחנו מוכנים לשבת עם המצרים ולדון על גורל הקונצסיות. נרוויח עוד משא ומתן עם המצרים. יהיה בזה משום GOODWILL. איני רואה בזה שום משבר עם ארצות הברית ושום אי-אמון מצדנו כלפיהם אלא המשך הדיאלוג בינינו ובין המצרים.

מה שנוגע לעבר הרחוק, הרי זה היה כאשר היה משא ומתן בין צבי דינשטיין ובין חברת הנפט האמריקאית, כאשר היה לנו נפט והיו לנו קונצסיות, כאשר המיכליות שלנו הלכו הלוך ושוב, כאשר שאבנו מן הבארות של אבו-דודס 4 מיליון טונה נפט לשנה, שעכשיו ויתרנו עליהן. במצב זה התמורה היחידה יכולה להיות GOODWILL פוליטי. לפי דעתי הדרך שאנחנו הולכים בה עכשיו תביא אותנו בסופו של דבר לעימות עם ארצות הברית כי אנחנו משמיטים את הבסיס ההגיוני והחוקי מתחת לרגלינו שיש לנו.

איני יודע מה פירוש המשך המשא ומתן עם ארצות הברית. אם המשך המשא ומתן פירושו שארצות הברית תגיש את כל התכניות בקשר לנפט במפרץ שיש לה, איני מתנגד לכך. אבל אני אומר שנציע לאמריקאים שיהיה לנו דיון משולש מצרי-ישראלי-אמריקאי. אם יש הצעה אחרת, אני מבקש לשמוע מה היא ואז אתיחס אליה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

הצעה לסדר. ספרתי לכם שכנראה מיסמך הזכיון נמצא בדרך הנה ויגיע אלינו מחר. אין אני יודע עדיין מה תכנו ומה תוקפו. אין אני מרגיש את עצמי בנוח בדיון הזה. אני חושב שהוא מוקדם מדי ואין עדיין מה להחליט. אני חושב שהלכנו מהלך נכון. הזכרנו שהענין הוא בינינו ובין מצרים ולא בינינו ובין ארצות הברית. השיחה ההיא לפני שבועיים לא התחלנו באגרופים, וכך יהיה בשיחה עם קיסינג'ר. היה סיבוב אחד והיו עוד מספר סיבובים.

אני מציע לא להמשיך היום בדיון הזה. אם יתברר לי בשעת בקורי בארצות הברית שיש צורך בהחלטה, אתקשר עם ראש הממשלה, ואם יראה שיש צורך בהכרעת הממשלה, הוא יכנס את ישיבת הממשלה. לא אחייב את הממשלה במשהו בענין הנפט מבלי שראש-הממשלה, שיהיה אז ממלא מקום שד החוץ, יקבל את כל האינפורמציה.

שד התיירות מ. קול:

פועלים בינתיים לפי מה שסוכם.

ראש הממשלה י. רבין:

ממשלת ישראל רואה את עצמה כיורשת החוקית של ממשלת מצרים בכל מה שקשור לנפט ולחיפושי נפט בכל השטחים שהם בשליטתנו ואנו פועלים בהתאם לכך ואין סייג פוליטי ביחס לחיפושי הנפט הישראליים בנושא הזה. נהפוך הוא. במקרה מסויים הצטרפה אפילו חברה אמריקאית לפעילות שלנו בנושא הנפט, והיו אפילו ויכוחים כנגד צרופה כאילו בגלל שיקולים ישראליים. לא היו סייגים אמריקאיים בקשר לזה. מה המצב כיום? בתחום שלנו אנחנו מחפשים נפט. נכון שאין לנו היום הנפט של אבו-רודס. אבל אין הפסקה בפעילות הישראלית. בכל אופן אין סייג פוליטי מבחינת ממשלת ישראל לחפש נפט בתחום שלנו. גם בעבר לא עשינו מזה אידיאולוגיה גדולה כל כך ונתנו לקדוח נפט. בשנת 1975 גם עברנו את קו החצי. לא מצאנו נפט בשדה אל אמיל. אבל קדחנו מעבר לקו החצי, דרומה יותר.

חשד י. רפאל:

איוז חברה?

ראש הממשלה י. רבין:

איני יודע איוז חברה.

אם יהיה צורך, אוכל להביא את המכתב שהמזכיר הצבאי שלי כתב למזכיר הצבאי של שד הבטחון והפנה את תשומת לבו של שד הבטחון לענין ואחרי כן שד הבטחון כתב לי שהוא אינו רואה שום סיבה לפעול בנושא הזה.

במציאות שנוצרה עכשיו מה חשבת? האמריקאים פנו אלינו. האם אפשר היה להגיד לאמריקאים, אין אנחנו רוצים לדבר אתכם או שאנחנו מתנים את ההידברות אתכם כשהתפתח של המצרים? האם מישו מעלה על הדעת, שבשעה שהאמריקאים מדברים עכשיו אתנו, אין זה בתיאום עם המצרים? האם נוכל לחבוע

מהמצרים הסכמה עקרונית לכך שיש קו החצי, כאשר לא הסכימו לכך מאז 1967? אין הוא מופיע כחלק מהסכם הביניים שלנו עם המצרים. ולחשוב שהמצרים ייכנסו אתנו למשא ומתן על זה, אלה הם חלומות באספמיה.

בכל התחומים האלה פעלנו בעבר עם האמריקאים. אמרנו לאמריקאים את עמדתנו שאנחנו מוכנים לדון ביחס לנקודה 304. אין בזה משום סטיה עקרונית. עשינו דברים כאלה בעבר. השאלה היא: האם אנחנו נסוגים ממה שאמרנו או מה שאמרנו קיים? אם אין אנחנו נסוגים, הרי העובדה קיימת שהגשנו הצעה לאמריקאים הצעה שאינה קשורה בהכנה ובהידברות עם המצרים. ברור שהאמריקאים לא יעשו זאת מבלי הידברות עם המצרים. האם מישו מעלה על הדעת שזה יכול לקרות?

לכן השאלה העומדת בפני הממשלה היא, ללא כל חכמות: האם הממשלה מסתלקת ממה שהצוות שלנו אמר לאמריקאים או לא? אין זה שיך לנוסח ולסגנון. הגשנו לאמריקאים הצעה אופרטיבית שאינה קשורה בבסיס משפטי ובסייגים. אמרנו: אנחנו מוכנים לזה. האם אנחנו נסוגים מזה או לא? לפני כל הצעה אחרת אני רוצה קודם כל לשמוע תשובה על כך. כי אם הממשלה אינה סומכת את ידה על הסיכום הקודם שהוגש לאמריקאים, אנחנו צריכים להודיע לאמריקאים שהממשלה ביטלה את ההצעה הקודמת, ואז לא תהיה לי כל ברירה. לא יתכן שלאחר שהאמריקאים יתנו תשובה חיובית, נאמר שאנחנו מתנגדים ל-304 גם תמורת הסתלקות האמריקאים מכל הדברים האחרים כולל ענין הנפט במפרץ וכולל מתמיכה בתביעות המצרים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

גם שר הבטחון מקבל זאת.

ראש הממשלה י. רבין:

איני רוצה אי-הבנות. ההצעה הזאת היא תקיפה. מה משמע הענין? כאשר שר החוץ יבוא לארצות הברית, הוא ישאל: האם ההצעה שלכם עודנה בתקפה? על מה הוא צריך לדבר שם? אם האמריקאים יגידו לא גם על ההצעה הזאת, נחפש כיוון אחר.

אולם כיום אני חושב שההצעה הזאת היא ההצעה הטובה ביותר במידת הסבירות שלה.

לכן אני שואל: האם מישהו מציע שההצעה כפי שהוצעה פוסקת להיות אופרטיבית?

שר הבטחון ש. פרס:

יש צורך בדיון לקראת המשך המשא ומתן בעתיד. אמרתי בישיבת הצוות את הצעתי. שאמרת: מדוע אינך מעלה את ההצעה בממשלה? לפי בקשתך אני מעלה את הענין בממשלה. קודם לא העליתי כי לא חשבתי עדיין שזה מחייב בירור בממשלה.

שר התיירות מ. קול:

האם יש לענין הזה צוות מיוחד?

ראש הממשלה י. רבין:

לפני נסיעת המשלחת לארצות הברית זימנתי לדיון מספר שרים. היה שם גם סגן מנכ"ל משרד החוץ אפרים עברון, נציג של חיל הים שנתבקש לפעול; האם יכולתי לקרוא בנושא זהה נציג של חיל הים מבלי שר הבטחון? היה בפגישה גם שר החוץ ויועץ הממשלה לעניני נפט.

שר התיירות מ. קול:

ב"ידיעות-אחרונות" אני קורא: "כתבנו שלמה נקדימון מוסר על הבדלי גישות שנתגלו בין רבין לבין שר הבטחון, שמעון פרס, בכל הקשור לנחלוקת עם וושינגטון סביב הקידוחים במפרץ סואץ. לפי אחת הגירסות היו הבדלי גישות אלה חריפים ביותר".

שר המשפטים ח. צדוק:

זה עובר כל גבול. קוראים כאן קטע מעתון. לזה אנחנו צריכים להתייחס בישיבת הממשלה?

שר התיירות מ. קול:

אל תתרגש! אני חושב כי על כל העסק הזה מותר היה לנו לדעת לפני שבוע. מה שר המשפטים יוצא פתאום מגדרו?

שר השיכון א. עופר:

לאחר ששמעתי את הדיווחים, הבנתי שיש הצעה להמשיך בקו הפרגמטי ולא להעלות כאן את כל הדיון בינינו ובין האמריקאים אלא להסתדר איחם.

שר המשטרה ש. הלל:

האם זה מנוגד למה שאמר ראש-הממשלה?

שר השיכון א. עופר:

כך הבנתי. אני חושב כי מה שאמר שר הבטחון הוא קו שונה לחלוטין, לפתוח את כל העניין מחדש ולוותר על המשא ומתן עם האמריקאים. אני חושב שיש לקבל את הקו הפרגמטי, פעם לקבל הצעה כזו ופעם הצעה אחרת, לא להעלות את כל הנושא לכל אורך הקו כפי שהציע שר הבטחון.

ראש הממשלה י. רבין:

הסברתי מה היה הפרימטור שלפיו נוהל המשא ומתן שהוצג לארצות הברית. איני מעלה היום כל הצעה אחרת. השאלה היא: האם אני או שר החוץ צריכים להודיע לשגריר "הפוך את הכיוון, ההצעה הקודמת אינה עומדת"? נעזוב כרגע את כל יתר הדברים. אני שואל כרגע שאלה אחת: מאחר שיכול להיות שמשחמע - ואני מבין שוודאי משחמע כך בצבור שיש סימן שאלה על כל העמדה הזאת, ואיני מוכן לקבל שיווצר רושם שלממשלה אין דעה בעניין זה, יש לי כל הסמכות לבוא היום ולומר: האם אתם אומרים לנו - הצעתם הצעה, לא הבאתם אותה מראש לממשלה בצורה מפורטת כל כך, חזרו בכם מהצעתכם, או שאתם מאשרים את ההצעה שהצענו ואז ההצעה היא אופרטיבית. אם האמריקאים ידחו אותה, נדון הלאה.

השר י. גלילי:

אני מבין שראש הממשלה היה מרוצה אילו הצעתי לערער על הדיווחים בעניין זה. אין אני מציע זאת. אני מבין שגם אחר אינו מציע זאת.

ראש הממשלה י. רבין:

האם יש ערעור על ההצעה שלנו או לא?

שר המטרה ש. הלל:

גם אני רוצה להגיד את דעתי בעניין זה.

שר המשפטים ח. צדוק:

ישנה הצעה ישראלית מגובשת, שאנחנו מוכנים לדון בקידוח בנקודה 304 תמורת קביעת עמדה אמריקאית שזה גומר את העניין של קידוחי הנפט מזרחה לקו החצי. איני מכיר איש מסביב לשולחן הזה, כולל שר הבטחון, אם

הבינותי אותו אל נכון, החולק על הדבר הזה. אם ההצעה הזאת לא תתקבל, יתכן שאז יהיו חלוקי דעות לגבי העמדה שצריך לנקוט בהמשך הדיון. אבל היום איננו עומדים בפני דחיית ההצעה הזאת, ועל ההצעה הזאת איש אינו חולק, גם לא שר הבטחון.

ראש הממשלה י. רבין:

אם זוהי העובדה, אין סיבה להמשך הדיון בנושא.

השר ג. האוזנר:

אם ההצעה לא תתקבל או אם תוגש הצעת-נגד, נדון

בזה.

ראש הממשלה י. רבין:

יש לנו כשדון להפוך כל הישג לכשלון. היתה מציאות של נסיון אמריקאי למסור לנו הודעות ולקבוע עובדות ולהציב DEAD LINE כל זה נסתיים בויתור אמריקאי לישראל. אבל כל העתונות תופיע וודאי מחר - אני מקווה שלא - בהודעה עוד הפעם שיש מריבה אמריקאית-ישראלית, שיש ויכוח אמריקאי-ישראלי וכיוצא בזה.

אבל אין זה שייך לדיון.

השר ש. פרס:

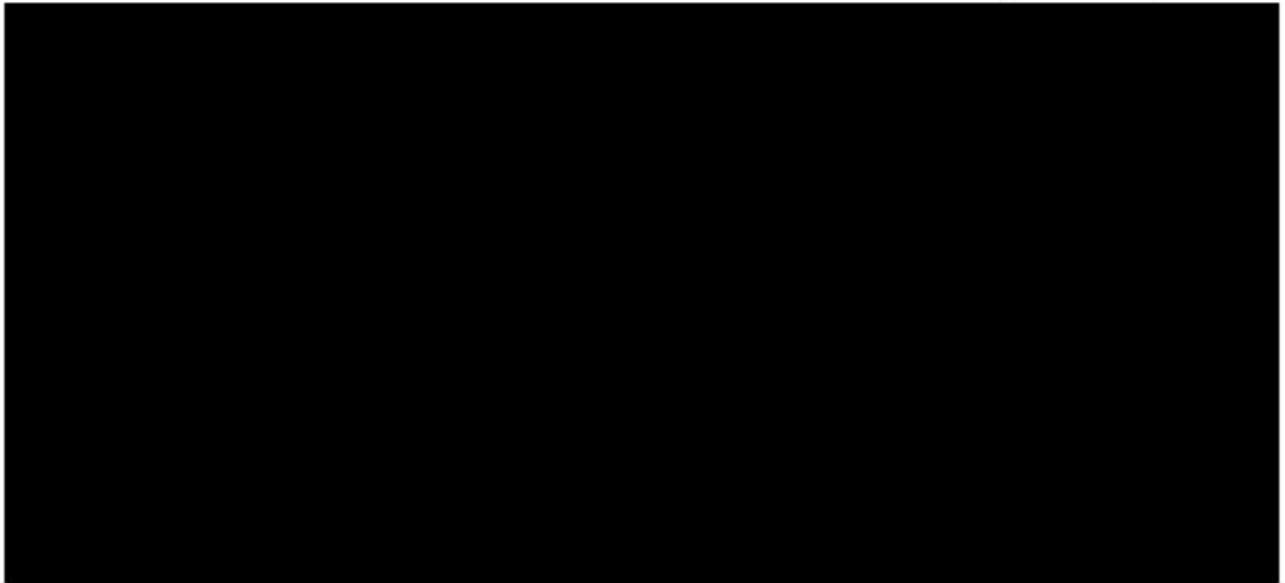
אין אני יודע מה זה פרגמטי. הוצאנו אניות של חיל הים - על דעת כולנו - כדי למנוע מעבר ספינת הקו דרך קו האמצע. אין אנחנו עושים שרירים נגד ארצות הברית. הדבר נעשה על דעת שלושתנו. בכל הענין היתה דעתי קצת שונה מדעת הצוות. לא ערערתי בפני ישיבת הממשלה ואין אני מערער היום.

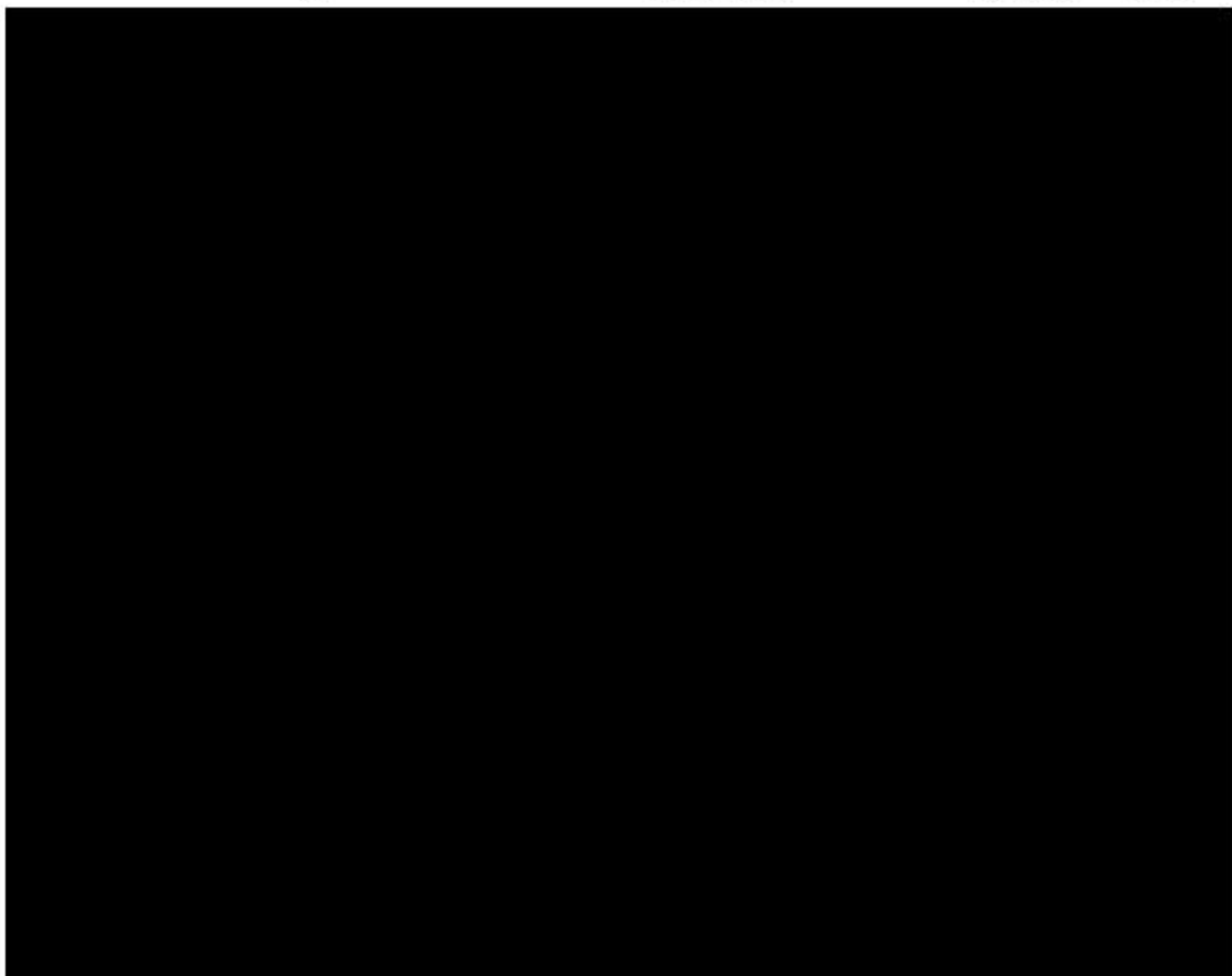
היתה לי דעה אחרת. וראש הממשלה אמר: מדוע אינך מביא אותה לישיבת הממשלה? שמתי איפוא את דעתי על שולחן הממשלה. אולם איני יודע מה פרגמטי ומה אינו פרגמטי, מה טוב ומה רוע. אני מבין שמבחינה אמריקאית אין עכשיו הזמן למתוח את העניין. לגבי זה מקובל עלי הפרימטר שנחקבל. לגבי זה לא ערערתי על העובדה. אבל אמרתי שלגבי המשך המשא ומתן יש לי הצעות אחרות, וכשנחזור לדיון אעלה את ההצעות שלי.

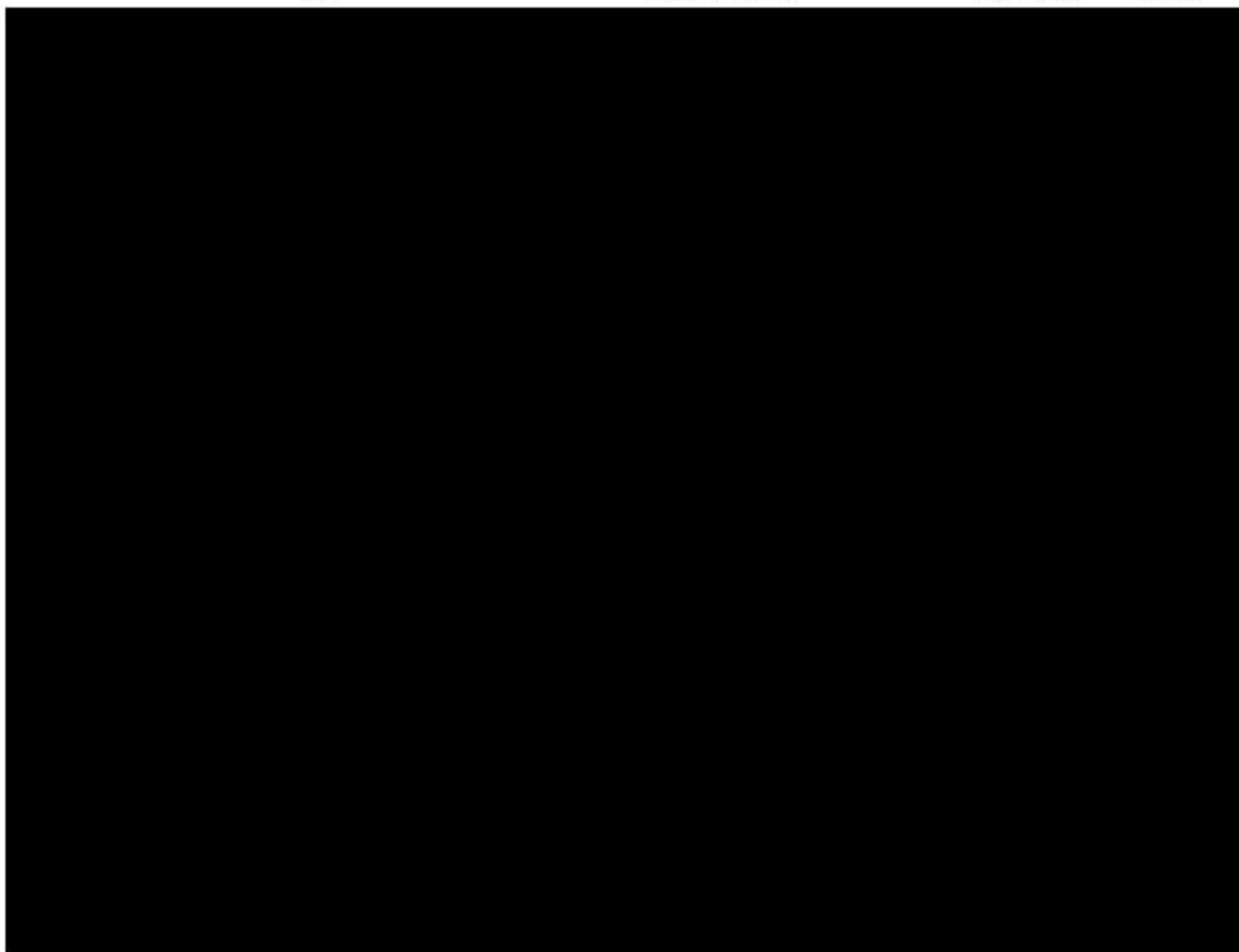
מ ח ל י ט י ם :

(ללא התנגדות) לאשר את המשך הטיפול בנושא על פי הקו שנקט עד כה.

1032. המצב בלבנון

1033. ענינים בטחוניים שוטפים

שר הבטחון ש. פרס:

אני רוצה למסור לממשלה שאנחנו מתכוונים לערוך
מחר תימרון כללי של חיל האויר. יתרוממו כמה כלים מעל פני כל הארץ, הכוח הכחול
יתרומם דרומה לעזה.

שר התיירות מ. קול:

אזכורים שלנו?

ראש הממשלה י. רבין:

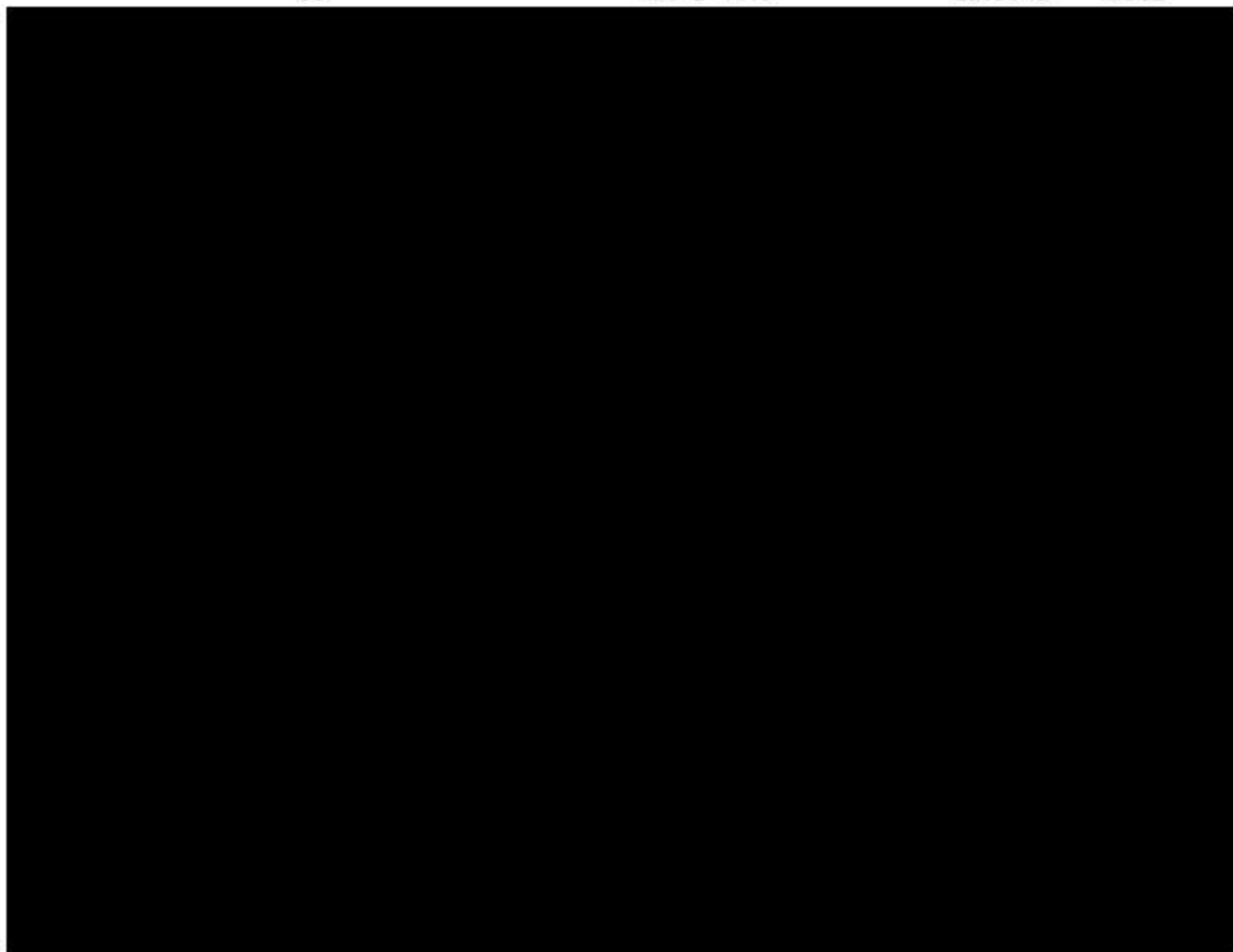
ומה חשבת שזה יהיה חיל האויר המצרי?

שר הבטחון ש. פרס:

היות וזה יכול לעורר דאגות, אנחנו רוצים לתת
פירסום לעובדה הזאת שזה רק תרגיל וזאת נסביר גם לנספחים הצבאיים של המדינות.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

יש להודיע על כך גם לנציגי או"ם.

שר התיירות מ. קול:

מה מצבך?

שר הבטחון ש. פרס:

הסורים רדפו אחריו וירו עליו. כאשר רדפו אחריו, עברו את הקו של אזור החיץ. בהחזרת עריק יש משום בעיה פוליטית וגם בעיה משפטית. אנחנו לומדים גם את ההיבטים הפוליטיים וגם את ההיבטים המשפטיים לפני שנוכל לתת להם תשובה.

יש להם בקשה נוספת, שהיא אמנם מצומצמת אבל די מעניינת. לסורי יש מטע הנמצא בצד שלנו ליד הגבול בסביבות אל שאמס והם בקשו שנורשה לבעל המטע לעבור את הגדר ולעבד את האדמה. אנחנו מתכוונים להשיב על הבקשה הזאת בחיוב.

בקשו החלפת עתונים. זהו ענין שגרתי.

היו כמה חלופי דברים על המצב בלבנון. אני רוצה

לצטט מה שדיווח הנציג שלנו:

שר הבטחון ש. פרס:

נתגלו שמונה גויות של חיילים סוריים שנפלו בהליקופטר בחרמון. עצמותיהם נתפזרו על פני השטח. ליקטנו את העצמות. אנחנו רוצים להתזיר את שרידי ההליקופטר ושרידי החללים לסורים.

אנחנו מתכוננים לבקש מהם להתזיר לנו את גויות של אלי כהן. אולם לא נקשור את שני הדברים יחד. אסור גם שהדבר ייצא מפה כדי שלא תהיה אכזבה. כל זמן שהדבר לא יסתדר, אסור שהדבר ייצא מפה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אם זה יתפרסם, זה יביא לידי סירוב מצידם.

שר הבטחון ש. פרס:

לפי דעתי ברור שהחלטה על הפגיעה בין הדרוזים ובין המפקדים הצבאיים נעשתה אחרי שיקול מגבוה ואין זה דבר של מקרה. איני רוצה לייחס לזה חשיבות גדולה מדי, אבל איני רוצה להתעלם מן העובדה שוויי סטייה קלה מעקשנות סורית מסורתית. הסורים היו מוכרחים להביא בחשבון שהדבר הזה יתפרסם. אמנם אמרו שאינם רוצים כי יופיעו שם צלמים ועיתונאים. אבל כיוון שזה באזור החיץ החשוף לא יוכלו למנוע מצלמים מלהופיע. הסורים לקחו בחשבון שזה יכה הדים בכל מיני מקומות.

בכל אופן אנחנו מתכוונים לטפל בזה בהדרגה ולראות מה הפוטנציאל העצום בפגישות האלה.

דבר נוסף הוא ענין הסכם הביניים עם מצרים. אני חושב שישנה נקודה אחת שאולי לא הבהרתי די. מן הדין שבתוך הממשלה נדבר בשפה אחת. המצרים חייבים להתייחס לא לתלונות של ישראל, אלא לתלונות המתקבלות על דעת האו"ם. מי שמגיש להם את התלונות - זהו האו"ם. זה אמור ביחס למספר הגדודים, ביחס לבצורים הנערכים בשטח. הבעיה הראשונה שלנו היא לזכות בתמיכת האו"ם בתלונותינו.

לפי המצב הנוכחי מספר הגדודים המצריים פחת ב-3. הם יכולים לטעון שנענו לתביעת האו"ם וירדו ל-8 גדודים, אף על פי שאנחנו טוענים שיש להם 17 גדודים. לפי הידיעות שבידינו, המצרים מפורים את כלי הרכב שלהם, דבר שיקשה עלינו לבדוק את מספר המפקדות הגדודיות.

מה שנוגע לבצורים, אין האו"ם מקבל את טענתנו. אנחנו הגשנו תלונה לאו"ם, אולם הוא לא הגיש אותה למצרים.

בפגישה עם נציגנו ב-14.9.76 אמר סילאסו, כי בהתייחס לפרסומים בעתונות בנושא זה, הוא בדק בזמנו את תלונתנו ואנשיו לא גילו הוכחות לכך שהיקף ההתבצרות המצרית עולה על המותר. סילאסו הוסיף שכל הדו"חות שלהם אומרים במפורש, כי היקף הבצורים אינו עולה על המותר.

מותרים בצורים לפי גודל הכוח שמותר להחזיק במקום. המרצים טוענים שיש להם בצורים לשמונה גדודים. אנחנו משערים שהבצורים שלהם הם ל-8 חטיבות.

ראש הממשלה י. רבין :

זה בקטע של החייץ. בקטע הקודם אין הגבלה.

שר הבטחון ש. פרס :

אני מוצא לנכון להסביר את זה, כי יש אי-בהירות
בהבדל שבין תלונה ישראלית לבין תלונה של או"ם.

שר הבריאות ו. שם-טוב :

האם יש לנו הערכה על הפירסומים של גורמים
 ערביים שהצדדים בלבנון קרובים מאד לגמר המלחמה שם?
 מה הסימנים להתקרבות בין מצרים לסוריה?
 מה מעמדו של ערפאת?

שר הדתות י. רפאל:

לפני שבוע היה פירסום קולני מאד בשמו של האלוף
 הרצל שפיר.

ראש הממשלה י. רבין:

האם זוהי שאילתה?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלוץ:

מהדיווח של אלוף משנה לוינסון למרתי שעמיתו
 הסורי בקש לשמור בסוד את עצם פגישתם. לעומת זה מצאתי בעתונות דיווח לא רק על
 עצם הפגישה אלא גם על רוח הדברים בפגישה, כולל ציטוט מדבריו ברדיו. האם אין
 זה מסכן את עצם קיום הפגישות להבא?

שר הבטחון ש. פרס:

בדיווח הראשון בעל פה לא היתה בקשה סורית על
 שמירת סודיות. הדיווח בכתב ובו בקשה על שמירת סודיות בא באיחור.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אשר למעמדו של אש"ף, נשיא סוריה אסד רוצה בחיסול ההנהגה הקיימת של אש"ף. הוא היה רוצה שבמקום יאסר ערפאת וסגנו אבו איד יבואו נציגים אחרים. מעמדו של ערפאת אינו כנראה חלש כל כך למרות שהוא קיבל מכות רצח בלבנון. הוא אפילו נהג בחבונה מבחינתו. כאשר צריך להגיע להסכם עם סוריה על צמצום הפעולות של אש"ף בלבנון, אין הוא הולך בעצמו לפגישה אלא שולח אליה את נציג המפקדה שלו שהוא ישא באחריות, הוא רוצה לשמור על מעמדו שהוא שואף לאקטיוזם וכו'.

קשה מאד להעריך מה יקרה בימים הקרובים בלבנון. אנחנו רואים שהפילוג בין הנוצרים לבין עצמם התריך דווקא בימים האחרונים; בעוד שמנהיג הפלנגות פייר ג'מייל מנסה להגיע לאיזון הבנה עם הסורים, עם המוסלמים בלבנון ועם המצרים, הרי פרנג'ייה ושמעון מתריפים את היחסים. והצעד האחרון של פרנג'ייה היה ששלל כמעט את כל הסמכויות של ראש הממשלה. הוא עושה זאת כל עוד הוא נשיא, והוא נשיא עד ה-23 בספטמבר. יש שם ויכוח קונסטיטוציוני גדול מאד. שמעון ופרנג'ייה טוענים - בעיקר טוען זאת שמעון - כי סארכיס איננו נשיא לפני שהוא נשבע שבועת אמונים בפני הפרלמנט ומשיג לעצמו רוב מיוחס בפרלמנט. ועוד יש בחוקה הלבנונית, שאם כוח עליון מונע את כינוסו של הפרלמנט, הנשיא החדש נכנס לתפקידו בתאריך הנקוב.

שר המשפטים ח. צדוק:

אני חושב שהשאלה תיפתר כשאלה מעשית.

שר המשטרה ש. הלל:

פרגמטית.

ראש הממשלה י. רבין:

היינו בצורה פרגמטית בלי משפטנים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אם פרגמטיה ימשיך להתעקש, יכול להיות שיווצר מצב לתקופת מה ששני אנשים יטענו לכתר הנשיאות. נוצר גם רושם שהנוצרים גם הם מקשיחים את עמדתם. ואם אמנם תתאשד הידיעה - אמנם זה לעת עתה לגמרי ספקולטיבי ואין לזה עדיין אישור - שמתקמת והולכת הבנה בין קהיר לבין דמשק, אין זה מוציא מכלל חשבון שזהיה הפסקת אש, ואם גם לזמן מה, על מנת להעביר את השלטון בצורה מסודרת.

בינתיים הצל"ע (הצבא הלבנוני הערבי), שעד עכשיו שיתף פעולה עם "השנאל" ושהוא טוען להיות הצבא הלגיטימי של לבנון - יש פירצה בינו ובין "השנאל". הצל"ע מבקש להשתלב בסדר החדש כגורעין של הצבא הרשמי של לבנון.

הדברים הם משונים: צריך לקום נשיא חדש, צריך להקים מחדש צבא מרכזי, ואפילו בחלקו יהיה נוצרי, בחלקו מוסלמי ובחלקו דרוזי, הרי כל הצבא יצטרך לעמוד לפקודת הממשלה. זאת תהיה בעצם חלוקה דה-פקטו אם כי לא חלוקה דה-יורה. כאשר הסורים רוצים לאיים על הפלשתינאים, הם אומרים להם: אתם תביאו לחלוקתה של לבנון, שחלק ממנה יפול בידי ישראל, ביחוד החלק הדרומי שאחם מעוניינים בו. אין אני מוכן להינבא מה יהיה שם מחר.

1034. שאלותשר התיירות מ. קול:

שאלה לי לשר הבטחון והיא בת שני חלקים:

א. מהו הסדר לגבי הודעות של אלופים בצה"ל לגבי

בעיות בטחוניות חשובות?

אני שואל את השאלות כיוון שהיתה הודעה של האלוף הרצל שסיר בקשר למצב של הפרה חמורה של הסכם הביניים על ידי המצרים. לאחר ששדרו את כל זה בכלי התקשורת כולם, פורסמה למחרת מין הודעת-תיקון.

לפי הערכתי זה מעמיד אותנו במצב קשה מאד, או שאנחנו רציניים או שאנחנו עוסקים פה באיזו מלחמת עצבים.

מהו הסדר של מסירת הודעות כאלה על ידי אלופים? האם הודעה כזו של אלוף פיקוד הדרום אינה חייבת באישורו של שר הבטחון? יש כזה גם אופי מדיני. האם הודעה כזאת אינה עוברת את הצנזור? איך בכלל יכול דבר כזה להגיע לפירסום?

(המשך הדברים רשמה א.ב.)

ב. היתה הודעה שניה של אלוף פיקוד הדרום, שתחנת ההתרעה האמריקאית בסיני איננה יכולה למנוע הפתעה, שזה רק ענין מדיני. ואני שואל: אנחנו ייחסנו לזה חשיבות. הסברנו את זה. פתאום בא אלוף פיקוד...

שר המשפטים ח. צדוק:

חשיבות מדינית?

שר התיירות מ. קול:

לא רק מדינית. פתאום בא אלוף פיקוד הדרום ואומר: כל העניין הוא מדיני; זה בכלל לא גורם שיכול למנוע הפתעה. זאת משכילי דוגמא שניה, ואני רוצה לשאול: האם דבר כזה מקבל אישור של שר הבטחון? האם דבר כזה עובר את הצנזורה? איך בכלל נחיה במצב כזה של הודעות שמבלבלות גם את העולם וגם את העם בישראל?

שר הבטחון ש. פרס:

אני רוצה להשיב לשאלה הראשונה: בדרך כלל הודעות של אלופים ושל רמטכ"ל, בעלות אופי מדיני, ואפילו לא בעלות אופי מדיני, עוברות את שר הבטחון וטעונות אישורו, ואני קורא את החומר. זה לא עניין של צנזורה, כי הוא לא מגלה כאן סודות. מדובר על הערכה.

שנית, אם מותר לתת ציון - אלוף שפיר הוא אחד האלופים השקטים, הצנועים וההגונים ביותר בתחום זה. גם כשעמד בראש המשלחת שלנו לג'נבה - היה אצלו באמת מלה-בסלע. במקרה דנן בקשו ממנו להופיע בפני פעילי הועד למען החייל בבאר-שבע. הוא שאל אם יש שם עתונאים, אמרו לו: אין; זה סגור. יתר על כן...

שר המשפטים ח. צדוק:

גם כאן אין עתונאים; אינני רואה אותם. בכל

זאת, נחר בבוקר...

שר הבטחון ש. פרס:

פה זה כמו בבית-הכנסת ברומניה. שם, אומרים:
כל מי שמתפלל שמונה-עשרה - עושה את זה על דעת עצמו. כאן זה ידוע. אבל פעילי
הועד למען החייל - זה דבר אחר לגמרי.

אבל יתר על כן, אני רוצה לחקן את חשד קול.
התפרסם לא מה שאלוף שפיר אמר, אלא מה שהתפרסם בעתונים. אין הכרח שהוא אמר את
זה. יש הבדל בין מה שהוא אמר ובין מה שהתפרסם. היות וזה נוגע גם לכבודו של
אדם - ביקשתי מאלוף שפיר שיסביר את הענין בעצמו, וברשות חברי הממשלה אקרא זאת:

"ביום א', 12 בספטמבר, הרציתי בבית-החייל
בבאר-שבע בפני ראשי ופעילי האגודה למען החייל בסניפי הדרום. נושא הרצאתי היה
"בטחון ישראל". מתוך ההרצאה שארכה כ-70 דקות, הקדשתי מספר דקות ספורות להפרות
המצריות".

שר הדתות י. רפאל:

זה החסרון, שהוא דיבר 70 דקות. אילו דיבר 40

דקות...

שר הבטחון ש. פרס:

"הדברים שפורסמו בעתונות וברדיו ביום המחרת -
13 בספטמבר, ואשר יוחסו לי בנושא ההפרות המצריות היו לא מדויקים, ובעיקר -
מחוץ להקשר הכולל של דברי.

ניתן לחמצת את דברי בהרצאתי כלהלן: יש שתי הפרות עיקריות: א. מספר המסגרות הגדודיות; ב. ההתחפרויות המצריות בגדה המזרחית בין קווי A ל-E. ההפרה היותר משמעותית בעיני הינה ההתחפרויות, וזאת כי ההפרה במספר המסגרות הגדודיות הינה עוד משנת 1974; ההפרה בהתחפרויות הינה בהקשר להסכם-הביניים שנחתם לפני שנה. ניתן להעביר גדודים לגדה המזרחית או מהגדה הזרחית לגדה המערבית תוך שעות, אך להכין התבצרות לוקח זמן רב. תשתית הביצורים יכולה לשרת את המגננה המצרית; אך היא גם, בהתאם לדוקטרינה הסובייטית, תנאי ליציאה למתקפה. למרות ההפרות, בהן צריך לטפל כדי להביא להפסקתן, אני שבע-רצון מההסכם. ההפרות אינן יכולות להעיב על קיום ההסכם או צריכות לגרום לביטולו".

ראש הממשלה י. רבין:

למעשה זה רק מאשר מה שפורסם. כי מה הוא אומר?
- שבעיניו ההתחפרות היא יותר חמורה. זה מה שפורסם.

שר הבטחון ש. פרס:

"פרט לאמור לעיל בקשר להרצאתי, הרחבתי בדבר על אשר עשינו בצה"ל מאז מלחמת יום הכיפורים, על התמורות המדיניות והצבאיות שחלו כתוצאה מהסכם-הביניים. וכל זאת - ברוח חיובית לחלוטין. עד כמה היו הפרסומים ברדיו ובעתונות ב-13 בספטמבר רחוקים מההקשר הכללי ומהנימה של דברי - תעיד העובדה שבמשך כל הבוקר שלמחרת ההרצאה הוצף משדדי בקריאות טלפוניות של אנשים שונים שנוכחו והאזינו להרצאתי, אשר נדהמו מהפרסומים והתקשו להבין כיצד ניתן היה לטעות בפירוש דברי.

יתר על כן, עתונאי שכן היה נוכח בהרצאתי טרח, שלא כמקובל, ושלח לי מכתב התנצלות על אשר אירע" (אקרא גם את המכתב של העתונאי). "כל התוספות, התיקונים והפרשנות לדברי, כפי התפרסמו בימים שלאחר מכן, מקורם לי לא ידוע. מאז ההרצאה בליל א', 12 בספטמבר, עד היום לא נשאלתי ולא שוחחתי בנושא זה עם אף אחד, עם אף כתב או עתונאי אחד. על אותו נושא, ההפרות המצריות, נתתי תשובה לשאלה בראיון מיוחד שנערך אתי בגלי-צה"ל כשבוע לפני הרצאתי בבאר-שבע, ואשר שודר רק ביום ד', 15 בספטמבר". כלומר, מה ששודר איננו תיקון אלא זוהי הרצאה שניתנה לפני ההרצאה בבאר-שבע. "לסיכומי של דבר, את דעתי החיובית באשר להסכם-הביניים, והשלילית באשר לכלי-התקשורת בישראל - לא שיניתי".

עכשיו אני רוצה לקרוא בכל זאת את מה שכתב לו

העתונאי :

"לאלוף הרצל שפיר, שלום רב, נראה לי כי אמצעי תקשורת שונים נתנו לדבריך בבית-החיל בבאר-שבע, בתאריך 12.9.76, חומרה יתרה. לדעתי, אילו היו קוראים את הידיעה ב"מעריב" בלבד, לא היה נוצר רושם זה כלל".

ראש הממשלה י. רבין :

זה כתב של "מעריב" ?

שר הבטחון ש. פרס :

כן.

"אך מאחר וניטע כבר רושם חמור בידי אחרים, ניתן לחשוב כי גם "מעריב" התייחס כך, ואני רוצה להבהיר שוב כי אין ברצוני להצטרף לחגיגה הכללית.

ובכן, ברצוני להבהיר כי קיבלתי בהרצאתך את הרושם כי אתה מתון ביותר לגבי ההפרות. לצערי לא יכולתי לתת בדיעה שלי את כל הציטוטים, ואם הייתי עושה זאת - היה מובלט עוד יותר הקו המתון שנקטת בו. על כל פנים, גם בדיעה כפי שנמסרה ב"מעריב" אפשר לקבל את הרושם כי היית מתון. ברצוני להוסיף כי העורך בשולחן-החדשות ב"מעריב" בת"א העמיט, משיקולי עריכה שונים, שלוש שורות מהידיעה המקורית שמסרתי. ואילו היו שלוש שורות אלו מתפרסמות - היה מתחזק הרושם האמיתי של דבריך. דבר אחד ברור: גם אם אמרת את המלה "חמורות", השעמשה יותר במלה "משמעותיות" (כלומר, "הפרות משמעותיות"). "הרי אם מפרידים משפט מההקשר והאווירה הכללית - חוטאים בכך למצוטט. מצורפת בזה גם הידיעה המקורית שלי, כפי שנשלחה ל"מעריב". באמת, שם הושמט החלק החיובי שאמר: נכון, יש הפרות, בעיני הפרה אחת יותר משמעותית מאחרות, וכו'.

זה שייך לסוג התקלות שקורות לכל אדם. במקרה זה אין לי שום ספק באחריות ובוהירות של האיש. אילו היה זה פורום פתוח - הוא היה מנסח את דבריו בכתב, ולא היה נשאר טרף לכל מיני זכרונות, כי הרי לא רושמים את הדברים.

הדבר השני: החשקפה הישראלית שמה שמונע התקפה על ישראל איננו התחנה האמריקאית, אלא כל ההיערכות שם, כולל התחנה שלנו. הרי יש לנו תחנה שם, שאחראית נגד הפתצה. גם כאן, כשקראתי את ההקשר - קראתי את הנאום מראש ואישרתי אותו, ואפילו אישרתי אותו קצת במהירות, כי לא רציתי לעכב יותר - נראה היה לי שזה תיאור נכון של הדבר.

שד התיירות מ. קול:

אבל איזה עניין יש להעמיט מערך הדבר? לגבי הרצל שפיר - אני מעריך אותו מאד. לכן התפלאתי על מה שקרה.

שר הדתות י. רפאל:

אני רוצה לשאול בקשר למאמרו של שר החוץ. אני מפנה את השאלות לראש הממשלה ולא לשר החוץ...

ראש הממשלה י. רבין:

ואני מעביר אותה לשר החוץ.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

ואני מקבל את ההעברה ברצון.

שר הדתות י. רפאל:

בסדר. אני מקבל את הרוח הטובה שמסביב לזה.

אין זאת ההזדמנות לויכוח על דעות מדיניות, ואינני בא בהזדמנות זו לחלוק על תכניתו המחודשת של שר החוץ. יודע אני כי לקראת השנה הבאה יחודד בתוכנו הויכוח המדיני, לצורך או שלא לצורך, בלי שנוכל למנוע אותו, גם אם כולנו או רובנו נהיה סבורים שיהיה בו משום נזק כלפי חוץ. תכנית אלון איננה חדשה. הפעם שר החוץ נידב כמה ויתורים נוספים, ללא בקשת תמורה. אולם לא זה מה שמדאיג אותי כרגע. הערכים לא יתרככו בשל כך; מעמדנו הבינלאומי לא ישתפר בשל כך, הויתורים נרשמו כנקודת-מוצא למו"מ שהוא לדעתי רחוק מאד, ואיש איננו חוזה עדיין עתידו. השאלה היא אם שר החוץ בתפקידו זה - ואני מדגיש: בתפקידו זה - יכול ורשאי לפרסם מאמר מעין זה בבימה כזאת ובעיתוי הזה. שר החוץ אמנם העיר כי הדברים נאמרו על דעת עצמו, אולם השאלה היא אם אין הממשלה צריכה להודיע שהמאמר נכתב כמאמר פרטי ואין הוא מחייב איש זולת כותבו. כפי שאמרת, לא קראתי עדיין את המאמר בשלמותו, קראתי רק את הקיצור-שולחן-ערוך, מה

שהתפרסם בינתיים ב"הארץ", ובוודאי יגיע לממשלה כולה. יתכן שיש בו כמה חידושים, אבל אינני מתייחס כרגע לכל תוכנו. כי על פי הערכתי לא יכול שד החוץ, בתפקידו כשר חוץ, לפרסם מאמר מעין זה שלא על דעת הממשלה. ואני יודע שלא היה דיון בממשלה, ולא היו כל החלטות ולא סיכומים. יש דעות שונות בתוך הממשלה. אינני פוסל שום דעה, חלילה, וכל דעה היא לגיטימית. אבל כאן המו"מ מתנהל רק בינינו לבין עצמנו. משום כך אני רואה כאן תופעה חמורה. ולכן אני שואל ותוזר ושואל אם אין צורך בהדגשת הפרטיות של המאמר הזה.

ראש הממשלה י. רבין:

נדמה לי שגם השר המר רצה לשאול אותה שאלתא.

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

הוא מוותר. כי הודיעו את זה ברדיו, לא באשמתו.

שר הסעד ז. המר:

אני רוצה להסביר. אני מוכן לוותר, אבל אני רוצה להסביר בדיוק. האם אני צריך להסביר משהו גם לגבי הפרסום? אני מוכן.

ראש הממשלה י. רבין:

לא.

השר י. גלילי:

האם לפי תקנון הממשלה אפשר להסביר למה אינני שואל שאילתא? אם כן - אבקש רשות דיבור בכל ישיבה.

ראש הממשלה י. רבין:

יש שאילתא. השר המר הגיש בקשה לשאילתא. לכן אני נותן לו רשות הדיבור.

השר לקליטת העליה ש. רוזן:

למרות שזה התפרסם?

שר הסעד ז. המר:

מה שרציתי להסביר זה איך הדבר התפרסם. לך הסברתי. אבל על זה אתם מוותרים...

ראש הממשלה י. רבין:

כן, מוותרים.

שר הסעד ז. המר:

כמו השר רפאל, לגבי השאלה הראשונה: האם לדעת ראש הממשלה ושר החוץ חופשי שר החוץ, כמו אחרים שמייצגים באופן מובהק כלפי חוץ את מדינת ישראל כדוברים שלה, ליוזם יוזמות כאלה של הצגת תכניות פרטיות בעתונות חוץ?

ושאלה שניה, לראש הממשלה: האם התכנית שהוצגה על ידי שר החוץ היא אמנם תכנית הממשלה?

שר השיכון א. עופר:

גם לי יש שאלתה באותו ענין: למה יש שאלות רק כשפרסמים תכנית לפשרה או לויתורים, ואין בממשלה הזאת אף פעם שאלות...

שר המשפטים ח. צדוק:

תשאל.

שר השיכון א. עופר:

...כשמישהו מפרסם "אף שעל", ושלא לוותר, ועל

א"י השלמה.

ראש הממשלה י. רבין:

מישהו מחברי הממשלה?

שר השיכון א. עופר:

שרים, חברי ממשלה, מפרסמים הרבה.

ראש הממשלה י. רבין:

יש זכות לכל חבר ממשלה להציג שאילתא בנושאי חוץ ובטחון. אני אינני יודע לנחש למה פה שואלים ושם אין שואלים. השולחן פתוח לשאילתות.

שר הבטחון ש. פרס:

תשאל, ותיישר את ההדורים.

רה"מ י. רבין:

אתה רואה, חשר עופר, על השאילתה הזאת כבר קיבלת תשובה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אני מקווה שהמאמר משלעצמו לא ישמש עילה לדיון מדיני עכשיו.

ראש הממשלה י. רבין:

בשום פנים לא.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לכן, אם יש למישהו עוד רצון לשאול משהו, עם סימן שאלה או בלי סימן שאלה - יעשה זאת לפני התשובה. אחרי תשובה לא אהיה מוכן לחזור לטפל בזה. אם ירצו לקיים דיון מדיני - אשמח מאוד להשתתף בו, ואפילו אם יוטל עלי לפתוח אותו.

אמנם, מודגש במאמרי זה, בכל מקום שיש התייחסות מעין-אופרטיבית, שמדובר בעמדותי... אבל לא שכחתי כמובן מהו תפקידי היום, כשם שלא שכחתי מה היו תפקידי בעבר כשנחתתי פומבי לדעותי בכתב ובעל-פה, ואני נושא באחריות מלאה למאמר. ואם כי אין הנחתום רשאי להעיד על עיסתו - אמליץ עליו כעל מאמר טוב.

שד התיירות מ. קול:

אני מצירי מברך גם על תוכנו.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

איננו מקיימים עכשיו דיון מדיני.

יחד עם זה, אני רואה לחובתי להודיע לחברי בממשלה שהמפה אשר סופחה למאמר הזה נעשתה שלא בידיעתי, לא נבדקה על ידי, והפתיעה אותי כליל. עד כדי כך שכאשר קראתי את הידיעה שפירסם "דבר", פרי עטו של כתבו בווינגטון, לא הבנתי על מה הוא מדבר, מבחינת המפה, כשהוא ציין קווים. כי המפה היחידה שהמלצתי לפרסם הייתה מפה נייטרלית, של א"י שיש בה קווי שביתת הנשק מ-1949, הקו-הירוק, וקווי הפסקת האש של 1967, כדי שהקורא שאיננו מכיר את המפה ידע במה מדובר. כשאני מבליט את המצב החמור למשל בין הים התיכון לתול-כרם - אני רוצה שהקורא האמריקאי או מי שיקרא את המאמר הזה יראה מה המרחק שמדובר בו, יראה לפי מראה עיניים ולא רק ישמע זאת. את המפה הזאת הם לא פירסמו; לעומת זה הם פירסמו מפה אחרת, שלהם.

שד המסחר והתעשייה ח. בר-לב:

אבל הם התנצלו אחר כך. בעתון כתוב שהעורך

אמר...

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אתה צודק. מיד ביקשתי מנציגנו בושינגטון לברר מה קרה כאן, על איזו מפה מדובר בכלל. כשסופר לי - הברקתי מיד לעורך ה"פוריין אפיריס", ויליאם באנדי, במברק שבו הבעתי את תמיהתי ואת מחאתי על המפה הזאת. וקיבלתי ממנו מברק ארוך, על עמוד וחצי, שכולו התנצלות ובקשת הבנה מצדי על הדבר הזה, והוא גם דאג להעביר את ההתנצלות ל"ניו-יורק-טיימס", שהספיק לפרסם את המפה כפי שפורסמה ב"פוריין-אפיריס", וביקש מהשגריר שלנו שיפנו אליו כתבים ישראלים כדי שכאזניהם יכחיש את העניין. מכתב יפה באמת, אבל מה זה עוזר? בינתיים המפה פורסמה...

שר המשפטים ח. צדוק:

היא נכונה או לא?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לא נכונה. והיא יצרה בלבול לא קטן.

היות ואני מזדהה עם המאמר, אני רוצה שתדעו שאינני מזדהה עם המפה, ואינני אחראי לה. אני מעריך את הדרך שבה נהגה מערכת ה"פוריין-אפיריס" כשהעמדת אותם על טעותם.

כיוון שנשאלתי, אני רוצה לומר למה ראיתי לנכון לפרסם מאמר ששיקרו איננו תכנית אלון, לא בגירסתה הישנה ולא בגירסתה החדשה, כי אין גירסה חדשה.

בתוקף עבודתי כשר החוץ, נוכחתי לדעת כבר זמן רב שהתיזה הישראלית בדבר חיוניותם של גבולות בני הגנה, במלים אחרות: גבולות בעלי ערך אסטרטגי, המעניקים למדינה את מימד העומק האיסטרטגי ומכשולים שיש בידי הטבע - מספר החולקים על דעתנו בענין זה גובר והולך. וכבר מזמן אני נושא בלבי את המחשבה שהכרחי פעם אחת לבסס בעיני מעצבי דעת הקהל מה חשיבותם של גבולות בני הגנה.

שר התיירות מ. קול:

אני טענתי כבר מזמן...

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

נכון. רציתי לבסס עד כמה גבולות בני הגנה הם "אינדיפנסיבל". נפגשתי עם שרי חוץ, נפגשתי עם ראשי ממשלה ונשיאים, נפגשתי עם סנטורים וחברי קונגרס, עם עוזרי סנטורים שביקרו בארץ, עם עורכי עתונים, עם עתונאים מארצות שונות, בייחוד מארצות הברית ואירופה-המערבית, ולעתים רחוקות מאד נתקלתי בהכנה לצורך בגבולות בני הגנה. בטענה כפולה, ולי היה נימוק שלישי. הטענה האחת היתה שבעידן טילי קרקע-קרקע והמטוס העל-קולי, אין ערך עוד לפני הקרקע; שרשרת גבעות יותר, שרשרת גבעות פחות - אין זה מעלה ולא מוריד, ובפרט שמחכוונים לפחות ולא ליותר. ומתייחסים לגירסה שלנו כאל אנכרוניזם אסטרטגי. עד כדי כך, שבאותו "פוריין אפירס", בגליון קודם - שאגב, שימש אחד הגורמים שהמריצו אותי לכתוב - התפרסם מאמר גדול של גנרל אמריקאי בשם מק-פיק, שכל כולו מנסה להסביר מדוע אין שחר לחביעת ישראל לגבולות בני הגנה.

הנימוק השני של החולקים על דעתנו בעולם הוא: אולי אתם צודקים, ויש צורך בגבולות אחרים, שונים מהקו-הירוק. אבל כיוון שאין סיכוי לחשיג זאת מידי הערכים - תעמדו על ערובות בינלאומיות כתחליף לגבולות בני

הגנה. עד כאן טענות שבאות מן החוץ, ובשפע, לא באופן מקרי.

לי היה נימוק שלישי: היו יותר מדי התבטאויות - אגב, כולל של שרים, לא תמיד במישרין, לעתים ברמז ובאיתות. אבל היו מנהיגים ישראלים, לא שרים, שדעתם נשמעת בעולם, שזהם ניתן היה להבין שאפשר גם בגבולות אחרים מאלה שנראים לנו, לדעתי סביב השולחן הזה, כגבולות בני הגנה, עם תחליפים שונים והצגת תנאים שונים. וחששתי שלדברים הללו יש הד, ואני מקבל דיווח שיש להם הד, ועלולה להיות עוד ארוזיה נוספת.

נטלתי על עצמי ביוזמתי, בתוקף תפקידי כאחראי לפעולת ההסברה לחו"ל, פעם ולחמיד, כפי שאומרים, לנתח ולבסס מבחינה אסטרטגית את הכורח בגבולות בני הגנה, דווקא בעידן המהפכה הטכנולוגית ואמצעי הלחימה הקונבנציונאליים.

אינני מצטט עכשיו את המאמר. רוב רובו של המאמר מוקדש לנושא אחד בלבד, והסעיף הפותח שלו לא פורסם ב"הארץ", ולכן אני מציע בכל אופן גם לחברים אשר מבקרים את דעתי - ויש כאלה - לקרוא את המאמר בשלמותו, באנגלית, והוא בוודאי יופיע ב"הארץ" בקרוב. ביקשתי שישלחו לשרים צילומים ממנו, ביקשתי שיזרזו אותם עד כמה שאפשר, כי המאמר משתרע על הרבה יותר ממה שפורסם ב"הארץ". ב"הארץ" התפרסם לב המאמר, בצורה טובה, ואין לי טענה אליו. אבל הפתיחתא והסיפא הם כאלה שזעמידים לדעתי את ישראל במצב הרבה יותר טוב משנראה לשר הדתות. ואני מסביר שם בפתיחתא שזמל מרכיבי הבטחון הלאומי - אני מקדיש את המאמר הזה אך ורק לנושא אחד: גבולות בני הגנה (DEFENSIBLE BORDERS). והכותרת של המאמר אומרת: "ISRAEL - THE CASE FOR DEFENSIBLE BORDERS". אינני מזכיר שם את הגנרל שכתב שם, כי אינני רוצה להיכנס אתו לפולמוס, אבל הבאתי גם את זה בחשבון.

עוד דבר אישי, אם כבר שאלתם, ואני באמת רואה זאת כהזדמנות להסביר זאת ברוח טובה, כי גם השאילתא נשאלה כך, ולא פורסמה בעתונים, ואני מעריך זאת. אני הרציתי על גבולות בני הגנה אין סוף פעמים, בפני פורומים בינלאומיים שונים, כולל אורחים שבאים ארצה. ואני מוכרח לומר לכם, ואל תראו זאת חלילה כהתפארות: אחרי שהם שומעים את הנימוקים האסטרטגיים מדוע הקו הירוק איננו יכול להיחשב כגבול בר-הגנה, ומדוע הכרחי תוך כדי הפתרון המדיני גם להשאיר בידי ישראל גבולות בני הגנה מבחינה אסטרטגית - הם מתרשמים. יש כאלה שמשנים את דעתם; יש כאלה שאומרים שהם רוצים לחשוב שוב. ובפרט שמדובר בארצות הברית של אמריקה, שאיננה ממהרת לתת ערבויות העלולות לסבך אותה בקונפליקטים.

אשר לעיתוי - לדעתי, אם יש מקום לבקר את העיתוי, זה על שאיחורתי בכמה חודשים, ולא כך שעשיתי זאת עכשיו ולא מאוחר יותר. הטענה שעכשיו העולם הערבי מפוצל, ומאמר כזה יאחד אותו - תסלחו לי, איננה טענה תופשת. כשנדבר עוד מעט על מה שצפוי לנו בעצרת האו"ם, על פי מה שכבר הוחלט בפורומים בינלאומיים שמכונים את העצרת - תראו שבשאלה הישראלית מזה, ולהבדיל הפלשתינאית מזה - העולם הערבי מופיע כאיש אחד, וככל שהוא מפולג יותר בענין לבנון - הוא מלוכד יותר גם בענין הפלשתינאי וגם בענין הישראלי, לפחות הצהרתית. לעומת זה, אפילו כל הצעה על פשרה תידחה על ידי הערבים - והיא תידחה - מבחינה הסברתית אני מצטער לומר שהבעיה היום איננה בעיית האויבים אלא בעיית הידידים. ארצות הברית של אמריקה נמצאת עכשיו במצב של בין-השמשות. יושבים צוותים של הנשיא הנוכחי ושל הטוען החדש לנשיאות, ומגבשים ניירות. ואני יודע שאם יהיה לנו ויכוח מר - זה לא יהיה על שדה ומדאן במפרץ סואץ; הויכוח המר צפוי על התיקונים הטריטוריאליים, על ההיבט הטריטוריאלי של ההסכם. ואני רוצה דווקא ערב העצרת, אבל כשהאמריקאים עודם בתוך מלחמת הבחירות, שיהיה ביסוס אסטרטגי, לפי מיטב יכולתי. אין לי יומרות מוגזמות, אבל גם אינני מקטין את עצמי מעבר למה שמותר לי, בנושא הצבאי.

אילו הסתפקתי אך ורק בביסוס צרכי הבטחון מבחינה טריטוריאלית, ומתעלם כליל מעקרון הפשרה הטריטוריאלית - המאמר היה מזיק, ולדעתי גם לא היה מבטא את עמדת הרוב בממשלה. היה מתקבל רושם של "אף-שעל".

שר הבטחון ש. פרס:

אין בממשלה עמדת רוב. יש עמדת ממשלה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

בויכוח יש רוב ומיעוט, וזה לגיטימי.

אינני שוכח למשל שדה"מ הודיע בשעתו בכנסת שאם וכאשר נצטרך להתפשר ביהודה ושומרון - נלך לבחירות. כלומר, יש מפלגה בתוכנו, חברה בקואליציה, שהתנתה זאת, ואנחנו קיבלנו את התנאי. כשאני אומר "רוב" ו"מיעוט" - אינני מתכוון לעמדת הממשלה, אלא לדעות בממשלה, ואינני מסמן גבולות.

שר התיירות מ. קול:

חמיד היתה ישראל בעד פשרה טריטוריאלית. זה לא

דבר חדש.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

במאמר זה נאמר בפירוש שאני נמנע במתכוון לשרטט קווים מדוייקים; אלא אני מדבר על עקרונות. את הקווים צריך לקבוע במו"מ בין הצדדים. לכן יש סתירה בין מה שכתוב במאמר ובין עצם פרסום מפה, אפילו היתה מדוייקת, אפילו היתה לטעמי.

לכן, ענין עקרון הפשרה הטריטוריאלית, שבא לביטוי בהרבה צורות. אתם רוצים - הודעה הכי מוסמכת על נכונות לויתורים מרחיקי לכת (אני אף פעם אינני משחמש במלה "ויתורים"). אני משחמש במלה "פשרה טריטוריאלית"). אבל היו הודעות רשמיות מעל כימות פומביות ובראיונות טלוויזיוניים בארצות הברית, בבריטניה, בישראל, על נכונותה של ישראל לפשרות טריטוריאליות מרחיקות לכת במסגרת של שלום.

ראש הממשלה י. רבין:

"I AM READY TO GIVE A LOT FOR PEACE"

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

גם אז וגם אחרי כן. על זה אני מוסיף את החלטת הממשלה על מתן ביטוי לזהות הפלשתינית, במסגרת של מדינה ירדנית-פלשתינאית. וכולנו הבנו שהכוונה לא היתה מעמאן לכיוון בגדאד.

חשד י. גלילי:

"היום הזה" הגדיר את המאמר כ"הסתגלות להחלטת הממשלה" - כותרת ראשית ביום שישי. "היום הזה" מסביר ששר החוץ במאמר שלו "מסתגל להחלטת הממשלה", ברוח חיובית.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

וההחלטה הזאת נתקבלה ביולי 1974. אני רוצה להזכיר לכם, אמנם, שלא קבענו מפות אבל הסמכנו את ממשלת ארצות הברית שאנחנו מוכנים לשאת ולתת עם קהיר, דמשק ורב-עמון על הסכם בדבר סיום מצב המלחמה. והכוונה לא היתה שנוזיז את הגבול שלנו לגלעד במסגרת המו"מ. יש לנו החלטה

מפורשת, שאני שלם אתה: לא מדינה שלישית.

על זה אני מוסיף את המדיניות המעשית של הממשלה, גם אם מעולם לא קיבלה החלטה כוללת, אבל המדיניות הפרגמטית שלה בהתיישבות. והמאמר הזה מלווה את הפרישה ההתיישבותית מרמת הגולן ועד לאופירה. האם מקרה הוא שהישובים הוקמו במקומות שהוקמו? הרי כל ישוב וישוב עבר דיונים והחלטות, לעתים עם הצבעות רוב, אם בוועדת השרים להתיישבות או בשיבת הממשלה, כשהיה ערעור. כלומר, אני הצמדתי את עצמי, לא רק משום שאני "מסתגל לדעת הממשלה", מותר לי גם לקבל את דעת הממשלה, אלא משום שאני שלם עם מדיניות ההתיישבות הזאת.

אם יש לי השגה על ההתיישבות שלנו - זה לא על הפרישה שלה מבחינה גיאוגרפית אלא על המימדים שלה, על גודל האוכלוסיה שלה, על הקצב האיטי שלה. על זה יש לי השגות רציניות. כי אני חושב ששגון החול אוזל, ואנחנו עלולים למצוא את עצמנו במו"מ לפני שמעלה אפרים יאכלם 500 משפחות. אבל גם מבחינת נאמנות לממשלה ונאמנות לעצמי ליויתי את הגבולות בני-ההגנה בפרישה התיישבותית.

יותר מכך: היות ואני בתמונה לא רק מאז אני שר החוץ, אלא יתכן שבכמה וכמה עניינים עוד לפני כן, ואצל ראשי-ממשלה קודמים לראש הממשלה של היום - אני גם יודע מה יודע הצד השני על נכונותנו, באופן הכי מוסמך, בעניין ויתורים טריטוריאליים. וכל אתר שאני מזכיר במאמר - יש עליו ידיעה מוסמכת לצד השני מה כוונות ישראל או מה יכולות להיות כוונות ישראל לגביה בהקשר של שלום או במדיניות המעשית שלה יום יום. כלומר, למרות שהדגשתי יפה בכל פעם את הגוף הראשון: "אני אומר", "אני חושב", "לדעתי" וכו' - לקחתי בחשבון שאני שר החוץ, כמו שבעבר הייתי לוקח בחשבון שאני סגן ראש-ממשלה, ואמרתי כמה דברים שלא היו פופולריים בזמנו ובסופו של דבר נתקבלו.

ראש הממשלה י. רבין :

אני מבקש באמת לא להיכנס לדיון המדיני.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון :

לעצם הדיון אינני נכנס. אבל היות והשר רפאל קבע עובדה, אני רוצה להעמידו על טעותו: לא הצעתי תכנית אלון, והיא לא מוזכרת שם כלל. ואין בתפישת שלי, המבוטאת במאמר הזה, שום שוני לעומת התפישות שלי כפי שהרציתי לא פעם סביב השולחן הזה, לרכות כשקיימנו את הדיון על קדום, שאז הרחבתי את הבעת דעתי על הדבר הזה, הקשור בתפישת האסטרטגית שלי.

לכן אני חושב שהמאמר הזה, אם לא נחבל בו בלי כוונה רעה - עשוי למלא תפקיד חיובי. כי מצד אחד הוא מעמיד באופן חד-משמעי את חשיבותו של גבול בר הגנה במרכז הצרכים שלנו; מצד שני אין בו התעלמות מהזולת, ומצד שלישי - וזה לקראת סיום המאמר, ובזה גם סיום דברי - נאמר שם בפירוש שיוזמות שנוקטו בעבר על ידי צד שלישי מנעו את ההתקדמות לקראת השלום. ואני מזכיר באופן ביקורתי את הפירוש הצרפתי שניתן להחלטת מועצת הבטחון 242, תוך ציטוט דברי נציג ארצות הברית בעצרת. אני מביא באופן ביקורתי את תכניתו של רוג'רס, באופן קטלני. ואני קובע שם שלושה דברים: א. גבולות בני הגנה הם כורת שלא נוכל לוותר עליו כדי שנוכל להגן על עצמנו בכוח עצמנו; ב. אסור שמדינות ייצרו אשליה בלב הערבים שניתן לסיים את הסכסוך בלי להבטיח לישראל גבולות בני הגנה, ועליהן להימנע מלהעלות הצעות כיוזמתן, ולהשאיר זאת לצדדים; ג. ישראל לא תיכנע לתכתיבים. גמרתי.

ראש הממשלה י. רבין :

הבעיה היא שבשום פנים אינני רוצה לפתוח כעת את השולחן לדיון. אני מבין שהשאלות שהוצגו על ידי השר רפאל היו על סמך המידע שהיה ידוע לו לפני כן. שנית, לגבי השאלה האם שר החוץ בתפקידו צריך לצאת עם מה שהיה נראה לו שיצא, עם תכנית אלון, כולל מפה. לא זאת השאלה? אני פשוט רוצה להבין מה השאילתה.

שר הדתות י. רפאל:

לא. לא נכנסתי לויכוח, ולא נגעתי בשאלת התוכן. אבל יש לי שאלה נוספת. למעשה, לא נגעתי בתוכן המאמר. מכיוון שאמרתי: יש לגבי תוכן המאמר, כפי שנראה, חילוקי דעות בתוכנו. אם מותר להעיר כאן...

ראש הממשלה י. רבין:

בלי להעיר לתוכן.

שר הדתות י. רפאל:

שום הערה לתוכן. כמו שאמר אותו אדם: אם אתה בא לבית הכנסת - לא להתפלל; אם אתה מתפלל - "ארויס". תן לי להגיד מלה.

אינני רוצה להגיד עד היכן מגיעים כאן חילוקי הדעות. יש על זה כל מיני דעות. אילו בא מישור, אילו בא נשיא מצרים, ומציע לנו תכנית כזאת - חילוקי הדעות בינינו לגבי התכנית המוצעת היו מצטמצמים אולי. לא זה מה שעומד על הפרק. איני רוצה לפרט כאן, מכיוון שכל אחד קרא מה שהתפרסם, גם ב"דבר", גם ב"מעריב" וגם ב"הארץ", ולמה לי לחזור על כך. מה יש כאן מהדברים החדשים, מהוויתורים החדשים - לגבי זה יש בינינו חילוקי דעות, ומותר שיהיו חילוקי דעות, ואינני מציע כיום ויכוח פוליטי בינינו, כי אני חושב שלא הגיע הזמן לויכוח פוליטי.

אלא אני אומר משהו אחר: שר החוץ חושב שהמאמר הזה מביא תועלת בפרסומו, ולדעתי הוא מזיק. זהו הדבר. בזה היה סוד השאילתה.

ראש הממשלה י. רבין:

אם יש חילוקי דעות - זה לגיטימי.

שר הדתות י. רפאל:

ברגע זה אינני חולק על התוכן. ושר החוץ בדבר אחד נתן לי תשובה אשר מחזקת את השאלה שלי. הוא נתן לי תשובה שנכון שבזה שהוא שר החוץ - זה מתפרש יותר שזאת עמדת הממשלה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

את זה לא אמרתי.

שר הדתות י. רפאל:

אמרת שזה על דעת הרוב, על דעת רוב דעות

שהתפרסמו וכו'.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אמרתי שזכרתי את תפקידי כשר החוץ.

שר הדתות י. רפאל:

כלומר, מותר לי להניח שבזה שאתה שר החוץ וגם סגן ראש-הממשלה - הציבור הקורא סבור שזאת עמדה רשמית של הממשלה. זאת ההתרשמות, וזה מותר לכל אחד. לכן, היות וזה לא על דעת כל הממשלה, ואתה מותר שם על דברים שבפירוש יש בינינו ויכוח עליהם, על זה יש בינינו הסכם קואליציוני שמותר לנהל על כך מו"מ מוצנע אבל אסור לנו לוותר, ואתה כבר ויתרת על כך לפני שהיה מו"מ...

שר התיירות מ. קול:

גולדה אמרה פעם אותם דברים, ואז לא הגשת שאילתה, והיא היתה ראש-ממשלה.

שר הדתות י. רפאל:

אני רוצה להגיד לך שהגשתי הצעה לסה"י בכנסת כשאשכול נתן את הראיונות הפומביים שלו ב"ניוזוויק". אני הייתי זה שהעלה את ההצעה לסה"י בכנסת. אז אל תגיד לי את הדבר הזה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

ואני עניתי כבר אז.

שר הדתות י. רפאל:

מה אני אומר פה? אני רוצה שתהיה הרגשה יתרה שזה על דעת שר החוץ. רק את הדבר הזה אמרתי.

ראש הממשלה י. רבין:

לא אסכים לשום החלטת ממשלה בענין זה. זה לא ילך.

שר הדתות י. רפאל:

אינני אומר שלשר החוץ בתור אדם אסור להביע דעות. זה לגיטימי...

ראש הממשלה י. רבין:

מה אתה רוצה? החלטת ממשלה כזאת? רבותי, היתה שאילתה; היתה תשובה. אתה רוצה דיון? - תגיש הצעה לסדר היום.

שר הדתות י. רפאל:

על מה דיון? אינני חושב שהגיע הזמן לדיון פוליטי. זה רק יביא לנו נזק.

ראש הממשלה י. רבין:

גם אני אינני חושב שצריך דיון.

שר הבטחון ש. פרס:

שר החוץ בעצמו צריך להבהיר שזאת לא דעת הממשלה. אני אינני מציע שהממשלה תחליט.

שר התיירות מ. קול:

אני אינני מסכים לזה. כל השנים היו הודעות של כל הממשלות שאנחנו בעד שלום. אם אתם רוצים - יהיה דיון. אינני מסכים.

ראש הממשלה י. רבין:

סיכמנו שאין דיון. אתה רוצה דיון...

שר התיירות מ. קול:

כשדיין מסר הודעות - לא ביקשת דיון.

ראש הממשלה י. רבין:

אין הצעה לסדר בעקבות שאילתא. שר החוץ אמר שהוא פירסם את המאמר על אחריותו. נכון?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

כן. אני מאמין ששירתתי את המדינה.

השר ג. האוזנר:

לא רק אתה מאמין. גם אני מאמין.

ראש הממשלה י. רבין:

הוא פירסם את המאמר על אחריותו. יותר מזה בתחום שאילתא הנושא סגור. ירצה מישור להעלות הצעה לסה"י, לא בעקבות שאילתא - זכותו. אני מבקש: בנושא זה גמרנו.

שר המשפטים ח. צדוק:

...

ראש הממשלה י. רבין:

שר המשפטים, אני מצטער. אם אתן לך - אני צריך לתת לכל השרים.

שר המשפטים ח. צדוק:

אני מקבל את הדין.

1035. הדיונים הנוגעים לישראל בעצרת האו"ם

ראש הממשלה י. רבין:

הנושא הבא - דיווח על העצרת.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אני רוצה לדווח על מה שצפוי לנו בעצרת הקרובה. אני מציע שתתייחסו לדברי על העצרת הקרובה כאל דיווח, ולא כאל פתיחה לדיון. אינני רוצה אפילו לתת את הכבוד הזה לעצרת האו"ם, שכאילו ממשלת ישראל מקיימת דיון מיוחד. כי אנחנו נמצאים כאן בדילמה: מצד אחד זוהי זירה חשובה מאד

להסברה ולמאבקים; מצד שני זוהי זירה מלאת פורענויות, ואני חמיד נקלע בין הרצון לנצל אותה לטובתנו, ומצד שני שלא לנפח יותר מדי את חשיבותה של העצרת, בפרט שהיא נעשית רעה משנה לשנה. אבל אם מישור ירצה להגיד משהו, וראש הממשלה ירשה לו - לא אתנגד.

אני רוצה לומר שועידת קולומבו, שלא במקרה התכנסה לפני כינוס העצרת, אישרה נוסח דומה לזה שנתקבל בוועידת הבלתי-מזדהות בלימה, ב-1975, גם אז לפני העצרת, בדבר השעייה אפשרית, אם יתעורר הצורך בכך. על רקע זה טרם קיבלנו ידיעות על כוונות מצד הערכים לנסות ולבצע מהלך בתחום זה בעצרת הקרובה, אם כי אין להוציא זאת מכלל אפשרות, לפחות כשהלך טכסיסי על מנת למשוך לצידן כמה חברות מהעולם-השלישי לתמוך בהצעות אחרות של הערכים תמורת ויתור הערכים על התביעה להשעות את חברותנו באו"ם. כמובן, הציונות תהיה אחד הנושאים שיידונו בעצרת. אשתקד נתקבלו, בעצרת ה-30, שלוש החלטות במסגרת דיוניה בנושא חיסול כל צורות של אפליה גזעית. החלטה 3377, שיש בה תמיכה בעשור למאבק בגזענות ובאפליה גזעית, ובתכנית הפעולה למימוש מטרות העשור; החלטה שניה - 3378 - בדבר קיומה של ועידה עולמית שתתכנס באקרה נגד אפליה גזעית, כנראה ב-1978. והחלטה שלישית - 3379 - המגדירה את הציונות כצורה של גזענות.

שר התיירות מ. קול:

האו"ם מחייה את הציונות.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לאחר קבלת ההחלטה האחרונה הזאת נעשו על ידי הערכים מספר נסיונות, שלצערי חלקם הצליחו, להכניס התייחסות להחלטה זו בכינוסים בינלאומיים שונים. בהחלטות ועידת קולומבו נתקבלו נוסחים חריפים עוד יותר. לא רק שאושרה מחדש ההחלטה הנ"ל, אלא המדינות נקראו להצטרף לאמנה הבינלאומית לביעור אפליה גזעית ולאמנה הבינלאומית נגד האפרטהייד, וזאת בין השאר כדי לחזק

את הפעולה נגד הציונות.

ניכרת מגמה להקנות למסע האנטי-ציוני תוקף משפטי בינלאומי, על ידי האמנות. כן מודגשת על-ידם שוב הקירבה בין האפרטהייד והציונות, עד כדי יצירת זהות ביניהם.

שר התיירות מ. קול:

מסמך קניג יעזור לכך.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

נושא הציונות ישמש אפוא מוקד להתקפה הערבית נגדנו בעצרת הקרובה. עדיין אין סעיף מיוחד בסה"י של העצרת, אבל הוא כלול במסגרת הסעיף על חיסול כל צורות אפליה גזעית.

אני מאמין שאותן מדינות - והן היו רבות - אשר תמכו בנו בעצרת הקודמת, ישמרו לנו אמונים גם בעצרת הבאה. אנחנו עושים מאמצים להגדיל את מספר התומכות ו/או הנמנעות והנעדרות, על מנת שתחול ירידה כלשהי במספר המצביעות נגד הציונות. אין לי שום אינדיקציה באיזו מידה נצליח במשימה זו. היא קשה מאד.

הסעיף השלישי המעניין אותנו, והוא מדאיג אותי לא פחות, הוא דו"ח ועדת פלשתיין, מה שקוראים "ועדת ה-20". הועדה הוקמה בעצרת האחרונה. מבין 20 חברותיה - רק לארבע יש יחסים דיפלומטיים אתנו: רומניה, תורכיה, מלטה וקפריסין. כל יתר ה-16 אינן מקיימות יחסים אתנו. תפקיד הועדה הוגדר כדלהלן: בתמצית: להמליץ על תכנית ביצוע שתאפשר לעם הפלשתינאי לממש את זכויותיו הבלתי ניתנות לערעור, כפי שנקבע בהחלטה 3236. המלצות הועדה בנושא החזרת הפליטים הן כדלקמן: השלב הראשון צריך להיות החזרת עקורי 1967; והשלב

השני - החזרת הפליטים שנעקרו מבתייהם בין 1948 ל-1967. ובנושא ההגדרה העצמית ממליצה הוועדה שעל ישראל לסגת מכל השטחים, עד 1.6.77, וזאת על פי לוח זמנים שייקבע על ידי מועצת הבטחון.

השר ג. האוזנר:

זה פה אחד?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

הכל פה אחד.

בשטחים שיפוננו תוקם יישות פלשתינאית עצמאית.

הנושא הפלשתינאי יהיה אפוא מוקד שני, לאחר הציונות, בעצרת, תוך נסיון מצד הערבים לשילוב שני הנושאים: מצד אחד - התקפות על הציונות, שתתואר כמנצלת ומנשלת; ומצד שני יודגש הצורך בהחזרת זכויותיהם של הפלשתינאים.

דו"ח ועדת ה-20 הוגש למועצת הבטחון. היה ברור שמועצת הבטחון תדחה אותו, לפחות על פי וטו, ולכן לא נעשה אפילו מאמץ לקבל את אישור מועצת הבטחון, שהרי היא צריכה לקבוע את לוח הזמנים לביצוע ההמלצות. ולכן הדו"ח יובא לאישור העצרת. גם בלי זה היה מובא. אבל עכשיו זה מקבל משנה חשיבות מבחינה ערבית. ואין לנו ספק שהוא יזכה לתמיכה נרחבת. כי רבות מחברות העולם-השלישי והבלתי מזדהות רואות בניסוח כאילו הוא מתון. תארו לעצמכם מה היה אילו היה קיצוני.

למשל: ועידת הבלתי מזדהות בקולומבו כבר אישרה את הדו"ח ואת ההמלצות. ברור שרוב המדינות שהשתתפו שם יתמכו באישור ההמלצות על ידי העצרת.

על רקע כשלוננו של אש"ף בלבנון, יש להניח שהוא יפעל למען הפקת רווחים מדיניים מירביים מהופעתו בעצרת ומההחלטות שיתקבלו שם בענין הפלשתינאי. אני רוצה להזכיר לכם שאנחנו לא הכרנו בהחלטה שלפיה הוקמה ועדת ה-20, לא הרשינו לה לבקר בארץ ובשטחים המוחזקים. לא השתתפנו בדיוניה, כי לא היה ואין לנו ספק שגם אילו שיתפנו אותה פעולה - אלה היו ההמלצות. אלא שאז הם היו מופיעים כאובייקטיביים ששנעו את שני הצדדים ולאחר שקלא-וטריא הגיעו למסקנה פה-אחד כפי שציטטתי קודם.

יש לנו ידיעות על כוונתו של אש"ף להגביר את פעילותו בכל הדיונים. ואני רוצה להזכיר לכם שדווקא לאחרונה, לאחר המכות שקיבל בלבנון, בדיוק כמו לאחר המכות שקיבל בירדן ב-1970, זוכה אש"ף להישגים מדיניים בגופים בינלאומיים שונים. למשל: זה לראשונה משתתף אש"ף בישיבת מועצת הבטחון בוכיות של מדינה. אש"ף התקבל במעמד של חברה מלאה לקבוצת ה-77. אש"ף השתתף במעמד של חברה מלאה בוועידת הבלתי-מזדהות בקולומבו, ואף נבחר ללשכת התיאום שלה. אש"ף התקבל לליגה הערבית במעמד של מדינה. ויש כל היסוד לחשוש שאש"ף יוזמן כמשקיף להשתתף בדיונים בסב"א (הסוכנות לפיקוח על האנרגיה הגרעינית) שתתכנס בברזיל. כל אלה הישגים של הזמן האחרון.

מכאן אני עובר למה שהערכים קוראים (ואני מבקש לא להשתמש בביטוי הזה בפומבי אף פעם, כי הוא יכול בנקל להיכנס לטרמינולוגיה הישראלית והבינלאומית) "ציר-ת"א-פרטוריה". במסגרת ההחלטה של העצרת על מדיניות האפרטהייד של ממשלת דרום-אפריקה, נכלל כבר ב-1973, כלומר עוד בימי כהונת הממשלה הקודמת, גינוי לציונות. אשתקד התקבלה ההחלטה הכוללת בדבר גינוי שיתוף הפעולה בין דרום-אפריקה וישראל.

(אחר כך רשמה מ.ה.)

אשתקד נתקבלה החלטה הכוללת גינוי לשיתוף פעולה בין דרום אפריקה וישראל. ידוע לנו שישראל תותקף קשות בעצרת הזאת על יחסיה עם דרום אפריקה, תוך הבאת ראיות מרשימה ארוכה של פעולות משותפות בין שתי המדינות, בכל התחומים, תוך שימת דגש על שיתוף פעולה צבאי.

אני לא צריך להזכיר לכם, דיווחתי בשעתו שכבר ועידת קולומבו תבעה להכריז על אמברגו של נפט נגד ישראל וצרפת בגלל הפרתן את החלטות האו"ם בנושא זה.

שיתוף פעולה זה זוכה להדגשה יתרה בדו"ח שפרסמה לקראת העצרת הועדה המיוחדת נגד אפרטהייד כלומר, זה דו"ח רשמי, והוא יהיה, לצערי, בין הנושאים המרכזיים שידונו. היות והערבים כורכים את הציונות באפרטהייד הרי שכל דיון בנושא זה עלול להפוך לזירה אנטי-ישראלית נוספת. בין השאר סביר שבמסגרת זו תועלינה הצעות החלטה המגדירות את המשטר בישראל כמשטר אפרטהייד ואת מדינת ישראל כמדינה גזענית. אני צריך לציין כי בדו"ח הנ"ל מוזכר כי ליחסים בין דרום אפריקה וישראל יש שורשים היסטוריים ואידאולוגיים משותפים.

שגרירנו ליד האו"ם, מר חיים הרצוג, דיווח לי שנעשות גם הכנות להעלות בצורות שונות את מצבה של האוכלוסיה הערבית בשטחים המוחזקים מזה ובתחומי השיפוט הישראלי מזה. יש לנו ידיעה מירדן שהם מתכוונים להפיץ את מה שקרוי "מסמך קניג", לחברות העצרת. אני לא קראתי את המסמך אלא את מה שפורסם בעתונות. אני לא מוציא מכלל אפשרות ש"יום האדמה" בגליל ובמשולש יעלה שם, העניין של שריפת צמיגים גם הוא בוודאי יועלה, ואני חושש שלקראת העצרת יישדפו עוד צמיגים.

נשאלת השאלה האם יש סכנה להחלטות על סנקציות. עלי להזכיר לכם שועידת קולומבו קיבלה החלטה הקוראת לכל המדינות להפסיק כל סיוע צבאי, חומרי ואנושי. כשאני אומר "אנושי", אצלנו במשרד, אנשי המחלקה הבין-לאומית סבורים שהכוונה היא להיתרי עליה מברית המועצות ורומניה. אחרת אין לתאר את משמעותה של הפנייה הזאת.

כמו כן ועידת קולומבו פונה למדינות הבלתי מזדהות, שטרם נתקו יחסיהן עם ישראל, לעשות זאת לאלתר. זה נוסף לקריאה לאמברגו דלק על ישראל.

אלה הם נושאים ייחודיים לישראל, אבל בזה לא די, כי יש עוד כמה סעיפים שישאל תשחרכב בהם בין שהיא רוצה בכך ובין שהיא איננה רוצה בכך. יש סעיף קבוע על המזרח התיכון, המצב במזרח התיכון, בו גידון מכלול יחסי ישראל-ערב וכן מה שהם קוראים "המשך הכיבוש הישראלי". יעלה הדו"ח של סוכנות הסעד והתעסוקה בנושא הפליטים העקורים מ-1967, קריאה לישראל להימנע מפגיעה במבנה הדמוגרפי של השטחים ובמחנות הפליטים ואינני מוציא גם מכלל אפשרות החלטה נגד הקמת ישובים בשטחים.

ראש הממשלה י. רבין:

יש כבר שלוש החלטות בעניין זה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

תהיה החלטה חוזרת.

כן ידונו על ניצול משאבים לאומיים בשטחים הערביים ודו"ח הועדה לחקירת מעשי ישראל בשטחים. כשידונו, למשל, על מימון כוחות האו"ם, יוזכר כי מנדט אונ"ף יפקע באוקטובר ומנדט אונ"ף - בנובמבר.

וינסו להעלות קצת את המחס סביב התאריכים האלה. אני מיעץ לעצמנו שלא נתרגש לקראת שני התאריכים האלה ואפילו יהיה לנו יסוד לדאגה - להסתיר זאת בלבנו.

עלינו להתנהג כך שהצד השני, כולל האמריקאים, לא יחשבו שאנחנו מתרגשים מן האפשרות של אי-הארכת המנדט.

תעלה מחדש ההצעה המשותפת לאירן ומצרים, שהוגשה בשנת 1974, בדבר הקמת אזור חופשי מנשק גרעיני במזרח-התיכון ושוב יהיה טיפול בישראל.

יועלה דו"ח ועידת הביטח, הכולל גינוי לציונות, התייחסויות שליליות למצב בשטחים וקריאה למזכ"ל או"ם לדווח על תנאי החיים של הפלשתינאים בשטחים.

כמו כן בוודאי תתקבל החלטה בדבר סיוע כלכלי לעם הפלשתינאי תוך התייעצות ושיתוף פעולה עם אש"ף המייצג אותו, וזה בעקבות החלטת אקוסו"ק, הסוכנות הכלכלית והחברתית, שאמנם נמנעה מגינוי הציונות ובירומה אפריקאית ההצעה הורדה, אבל ברוב עצום קבעה שאש"ף מייצג את העם הפלשתינאי והסיוע לעם הפלשתינאי צריך להיות באמצעות אש"ף.

חשד ג. האונזר:

האם יהיה דיון על נושאים לא-ישראליים?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

כן. אני לא רוצה למנות את יתר הסעיפים כגון קפריסין וקבלת מדינות חדשות, ולא משום שהדבר איננו חשוב אלא משום שחבל על הזמן.

אנחנו, כמובן, נהיה מיוצגים בכל הוועדות של העצרת. נתבטא גם בעצרת וננצל את הזכות לתשובה. בכוונתנו להפוך את העצרת ואת הוועדות לבמת הסברה מוחצת, וקרו באיזור דברים אשר עשויים להקל על המאבק שלנו על אף ההישגים של אש"ף.

מה שמתרחש בלכנון נוצל על ידנו גם בעבר. בנאומי התייחסתי לזה מתוך הבאת דוגמה של מדינה חילונית של אש"ף. הפעם יש דוגמאות נוספות.

אני סבור שמדיניות החוץ של ישראל בנושא השלום מעניקה לנו מנוף חשוב מאד. אני מתכוון לחתימה על הסכם הביניים, שמלאה שנה לחתימתו וזה פחות משנה מאז השלמנו את הסידורים בשטח, הפנייה שלנו לסוריה לאחר ההסכם, שנדחה על ידי סוריה, ויפוי הכוח שנתנו לארצות הברית לבחון באיזו מידה נכונות מצרים, ירדן וסוריה להכנס למשא ומתן בדבר הסכם על סיום מצב המלחמה. אפילו המצב ב"גדר הטובה", השיפור הקל בגבול הסורי וכל מה שניתן לומר כדי להציג את ישראל באורה הנכון, לא באפולוגטיקה, ינוצל על ידנו. יש צוות אשר עושה את העבודה. נחלק את העבודה ונעשה כמיטב יכולתנו לייצג את ישראל בכבוד.

יתכן שנשתנה משהו לטובה בענין הציונות אבל אין ספק שיהיה רוב אדיר להחלטה נגד הציונות.

אם תהיה הצעה לחשעות אותנו - זה לא ילך. יש לנו לובי עצום ויש חברים אשר ממונים על הלובי והולכים משגריר לשגריר. יש בענין זה שיגרה וגם קצת חידושים ואנחנו נשתדל לרכוש אהדה מירבית אבל יחד עם זה אינני רוצה שתחיו באשליות.

ראש הממשלה י. רבין :

לא הזכרת את ענין הטרור.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון :

נכון. לגבי הטרור, בשעתו, כבר בשנת 1972 נכלל לראשונה בסדר היום של העצרת נושא הטרור. הוקמה אז ועדה על טרור בינלאומי. בעצרות שבאו אחרי שנת 1972 לא נדון הנושא, כתוצאה מאי רצונן של מדינות רבות לעסוק בו, אולם לאור ההתרחשויות בשנה האחרונה נראה שהשנה העצרת תדון בנושא. בינתיים נמסר באורח רשמי על ידי הרפובליקה הפדראלית הגרמנית והולנד, על דעת התשע, על כוונתן ליזום קבלת החלטה בדבר הצורך באמנה בנושא חטיפת מטוסים ובני ערובה, אשר לפיה מדינה העוצרת חוטף מטוסים תחייב להעמידו לדין ולהסגירו. אבל היוזמים של ההצעה הזאת בקשו מיתר האירופיות והקשורות לאירופיות לא להצטרף לשושבינות. לתקוף את הטרור - כן, לומר שיש צורך במלחמה בינלאומית במלחמה בטרור - כן, אבל הם לא מעונינים שארצות הברית, לדוגמה, תצטרף לשושבינות, וגם לא ישראל. הם מעונינים למשוך אחרים. הם הכינו "דרפט" אשר יוגש. ענין הטרור יוצג ויוקע וגם אולת היד של העולם תוקע.

ראש הממשלה י. רבין :

אני לא רואה טעם בדיון, אלא אם יש שאלות הבהרה.

השר ג. האוזנר :

בענין הטרור הגשתי פעם לממשלה הצעה, והיתה לי גם הזדמנות לתת לדברים פומבי בכנס משפטנים בירושלים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

ההצעה שלך נמצאת בעבודה בקרב אנשי הצוות שלנו.

השר ג. האוזנר:

אני חושב שצריך להצביע על כך שההצעה האמריקאית משנת 1972 שונתה לבלתי הכר על ידי הועדה השישית והיא אינה הצעה נגד טרור אלא הצעה לצידוק הטרור ולמתן לגיטימציה לטרור ומשום כך הדבר לא זו. האמריקאים אינם מעוניינים בהצעה זו, שאיננה הצעתם, והאחרים אינם מעוניינים בשום הצעה.

לכן אני מציע לשר החוץ להביע ספק אם במצב הנוכחי של האו"ם ניתן להשיג דבר משמעותי במסגרת זו, אבל לעומת זה להצביע על הישגים שהיו במסגרת רגיונלית דוגמת התשע ודוגמת ארצות דרום אמריקה.

כן אני סבור שלארצות אשר אינן מוכנות להכנע לטרור ולהשלים עם זה שהטרור יוסיף להשתולל ורק מטוס שהטרוריסטים לא מעוניינים בו יגיע בשלום, לארצות אלה אפשר להציע ארגון, במקביל לאו"ם, אשר יוכל באופן יעיל לשתף פעולה וגם להתערב, וזה העיקר, להגנה על אנשים החפים מפשע והסובלים מן הטרור.

כאמור, ההצעות שלי מפורטות בנייר אשר נמצא

במשרד החוץ.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אני סבור שההצעות של השר האוזנר וההערות במקומן
אם כי אינני בטוח שהן תתקבלנה כארגומנט. המסמך שהשר האוזנר הכין בזמנו היה
ברשותי. הצוות שלנו בעצרת מתעניין גם בזה.

אני מבקש להדגיש כי יש דילמה בין התועלת שאנחנו
רוצים להפיק ובין הרצון שלנו להתבטא. בסופו של דבר אנחנו נתבטא במלוא החריפות
נגד הטרור כדי לפגוע בתומכים בטרור.

כפי שציינתי, המעוניינים ביצירת מסגרות בין
לאומיות, אינם רוצים שנהיה המוכילים בעניין זה. עד הרגע הזה ההתארגנות
האירופית לא מביאה בחשבון מדינות שמחוץ לאירופה. עניין זה ידון ביני ובין
שלושה - ארבעה שרי חוץ אירופיים, שנקבעו אתם פגישות בניו-יורק, גם עם
האמריקאים וגם עם לטינים חשובים. ברור שנעשה כמיטב יכולתנו.

1036. מועד הישיבה הבאה של הממשלה

ראש הממשלה י. רבין:

אני מבקש לברר את האפשרות בדבר קיום הישיבה
הבאה של הממשלה. ביום א' הבא הוא יום חג, יום א' שלאחר מכן הוא ערב יום
הכיפורים. נמצא כי בשני ימי ראשון הבאים אין אפשרות לקיים ישיבות. יש לי ספק
אם נכון שהממשלה לא תתכנס במשך תקופה כה ארוכה. לכן נראה לי כרגע, טנטטיבית,
שרצוי שנקיים את הישיבה הבאה של הממשלה ביום שלישי בשבוע שאחרי ראש-השנה.

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

נקבעו מספר ישיבות של ועדות שרים לאותו מועד.

שר הדתות י. רפאל:

יום ג' לא מתאים לנו.

ראש הממשלה י. רבין:

אני מניח שלא נוכל למצוא יום שיהיה נוח ויתאים לכל חברי הממשלה. יום ג' נראה לי המתאים ביותר.

1037. הרשות ללוחמה כלכלית

שר האוצר י. רבינוביץ:

אנחנו קיימנו כאן דיון בענין הלוחמה הכלכלית. סוכם אז שתוך זמן מסויים אני אביא הצעת מסגרת לפעילותה של היחידה. הצעתנו אומרת כי במשרד האוצר תוקם רשות ללוחמה כלכלית, אשר תרכז את הפעולה למניעת הנזקים הנגרמים למשק הישראלי מהחרם הערבי ומפעילות ההון הערבי. מוצע שמנהל הרשות ימונה על ידי הממשלה לפי הצעת שר האוצר ועל דעת שר החוץ. ליד הרשות תכונן מועצה מיעצת. יושב-ראש המועצה ימונה על ידי הממשלה לפי הצעת שר האוצר, על דעת שר החוץ. חברי המועצה ימונו על ידי שר האוצר, על דעת שר החוץ. הרשות תפעל בשיתוף עם משרד החוץ ובתיאום עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר. נציגויות משרד החוץ הן אשר תבצענה את הפעילות הדיפלומטית, ההסברתית והמשפטית בחוץ-לארץ.

אני מדגיש שאני מבקש שהמשרדה של מנהל הרשות תתווסף לאותן המשרדות שהמינוי לגביהן נעשה על ידי הממשלה והן פטורות ממכרז.

מר א. גפני:

אבל הוא עובד מדינה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

לא תמיד. הוא יכול להיות גם לא עובד מדינה.

ראש הממשלה י. רבין:

אני מבין שלפנינו הצעת החלטה בדבר הקמתה של הרשות ללוחמה כלכלית והתפקידים שלה. כן מוצע להוסיף לרשימת המשרות שתהיינה פטורות ממכרו גם את המשרה של מנהל הרשות ללוחמה כלכלית, שיהיה עובד מדינה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

ההצעה מתואמת עם שר החוץ.

ראש הממשלה י. רבין:

זה מצויין בדברי ההסבר שלפנינו. האם יש הערות

או הסתייגויות?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

רק בעד.

מ ח ל י ט י מ :

א. במשרד האוצר תוקם רשות ללוחמה כלכלית שתרכז את הפעולה למניעת הנזקים הנגרמים למשק הישראלי מהחרם הערבי ומפעילות ההון הערבי.

ב. מנהל הרשות ימונה על ידי הממשלה לפי הצעת שר האוצר, על דעת שר החוץ.

ג. ליש הרשות תכונן מועצה מייצעת. יושב ראש המועצה ימונה על ידי הממשלה לפי הצעת שר האוצר, על דעת שר החוץ. חברי המועצה ימונו על ידי שר האוצר, על דעת שר החוץ.

ד. הרשות תפעל בשיתוף עם משרד החוץ ובתיאום עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

ה. נציגויות משרד החוץ הן שתבצענה את הפעילות הדיפלומטית, ההסברתית והמשפטית בחוץ-לארץ.

1038. הוספת משרת מנהל הרשות ללוחמה כלכלית לרשימת המשרות בתוספת לסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים)

שר האוצר י. רבינוביץ:

כפי שכבר אמרתי לפני דקות ספורות אני מבקש שהמשרדה של מנהל הרשות ללוחמה כלכלית תהיה משותרת ממכרז, לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), חשי"ט-1959.

מחליטים:

בהתאם לסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), חשי"ט-1959, להוסיף לרשימת המשרות בתוספת את משרת "מנהל הרשות ללוחמה כלכלית".

[The page contains a large, solid black rectangular area, likely representing redacted content or a placeholder for an image.]

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million (1990–1999) (Department of Health 2000).

There is a growing emphasis on the importance of the public sector in the provision of health care services, and the need to ensure that the public sector is able to meet the needs of the population. This has led to a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

One of the key challenges facing the public sector is the need to ensure that it is able to meet the needs of the population in a cost-effective manner. This has led to a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

Another key challenge facing the public sector is the need to ensure that it is able to meet the needs of the population in a timely manner. This has led to a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

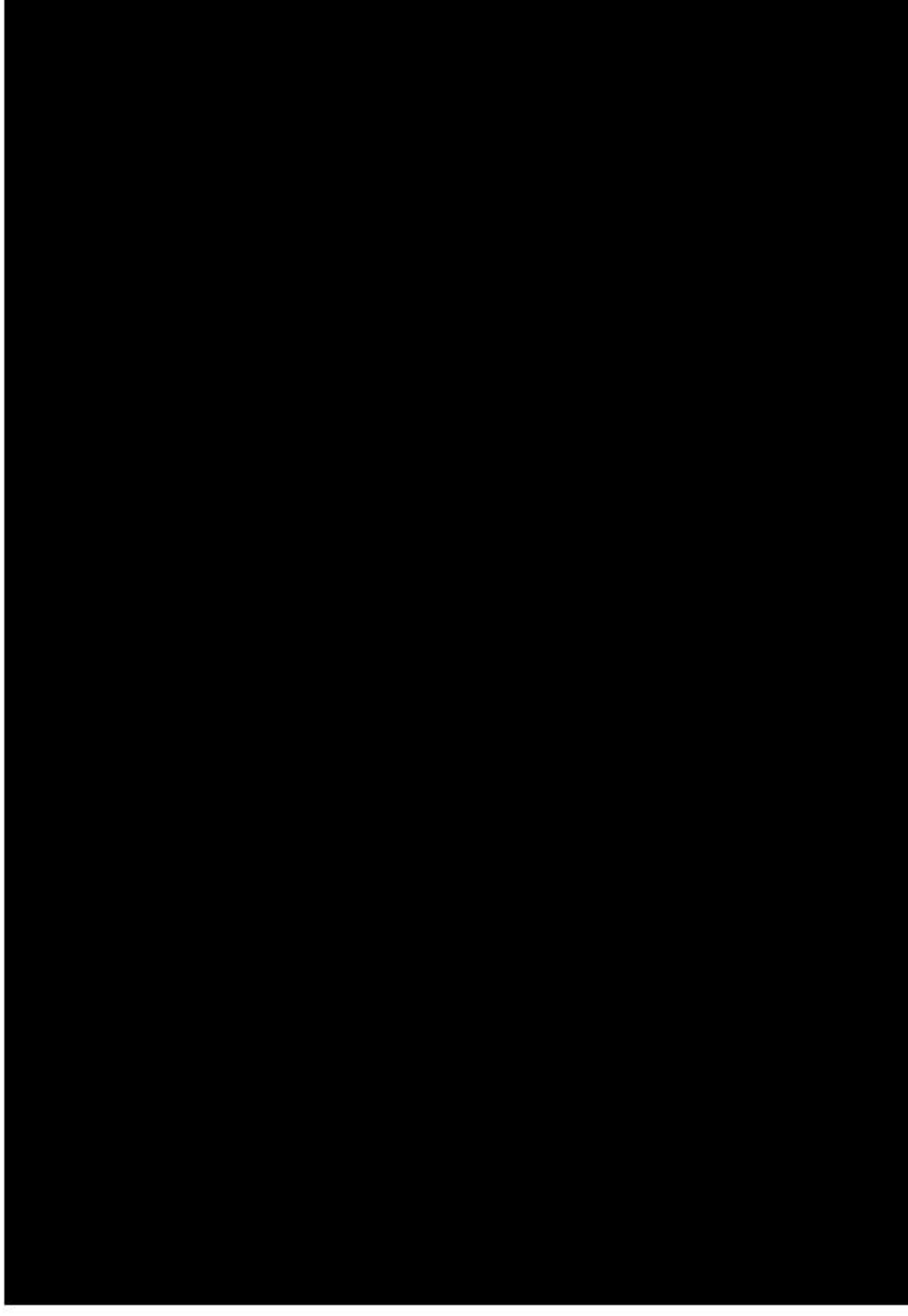
A third key challenge facing the public sector is the need to ensure that it is able to meet the needs of the population in a sustainable manner. This has led to a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

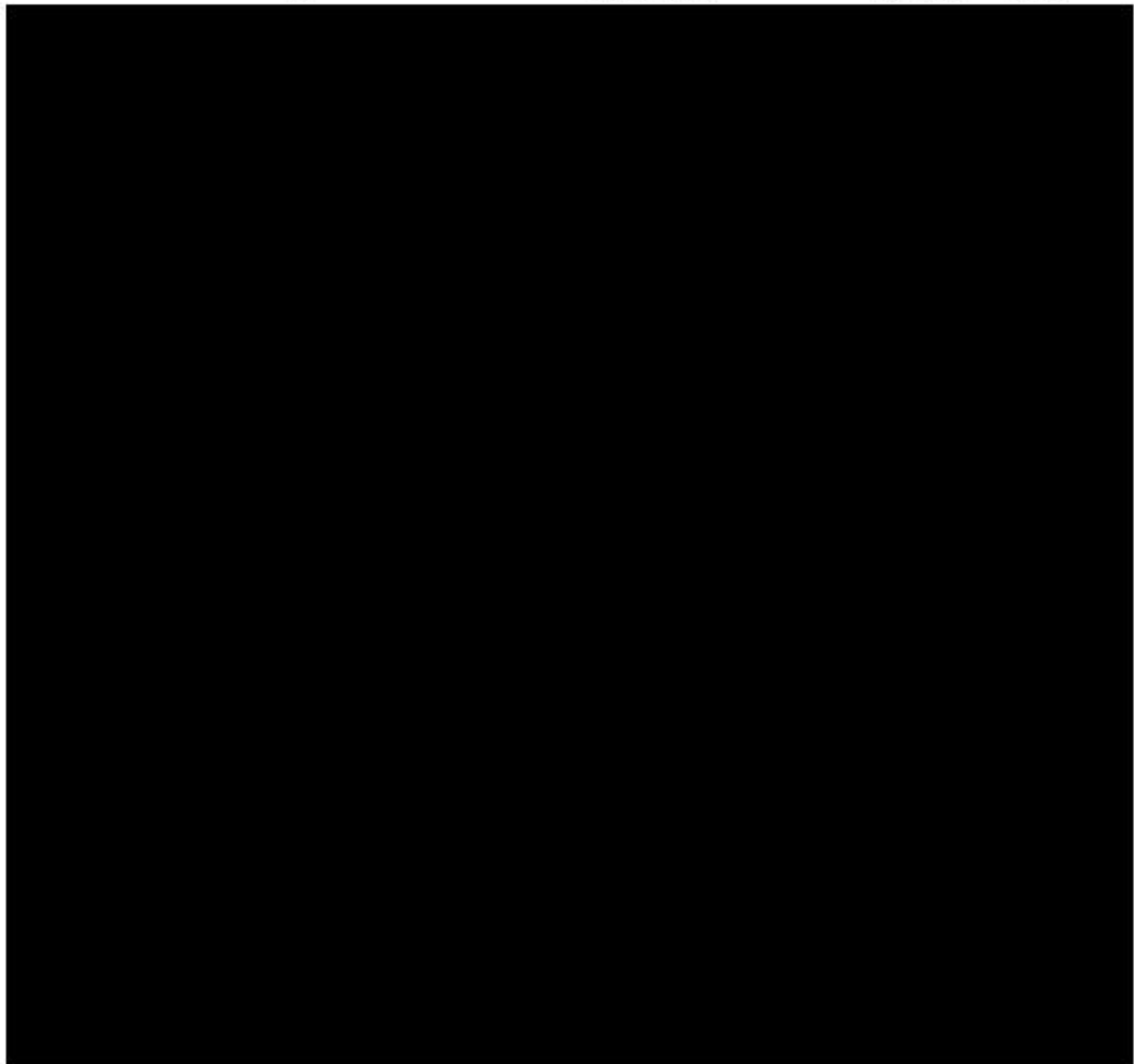
Finally, a fourth key challenge facing the public sector is the need to ensure that it is able to meet the needs of the population in a way that is consistent with the values and principles of the NHS. This has led to a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

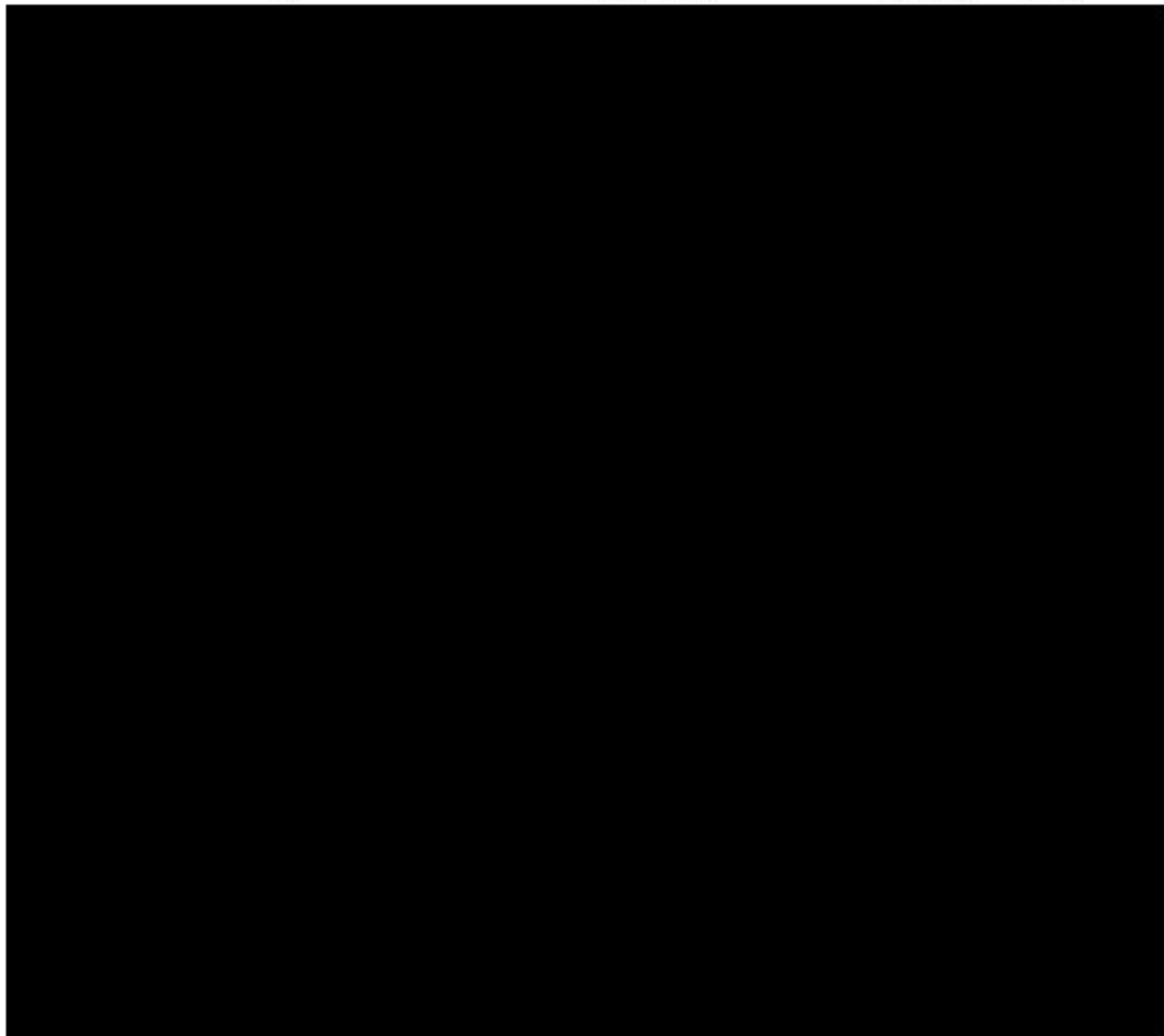
In conclusion, the public sector is facing a number of challenges in the 1990s, and it is essential that it is able to meet these challenges in a cost-effective, timely, and sustainable manner. This requires a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

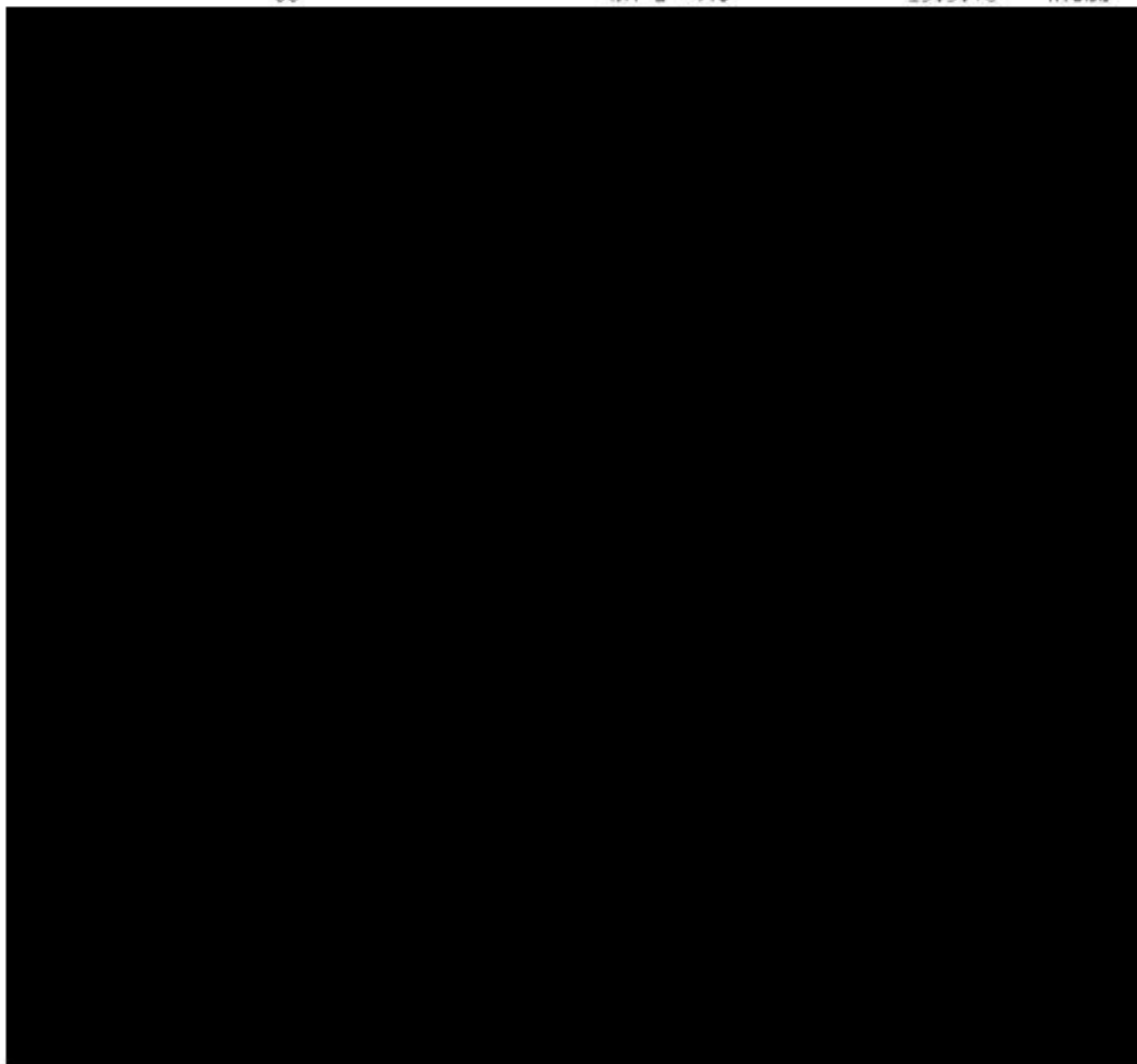
The public sector is facing a number of challenges in the 1990s, and it is essential that it is able to meet these challenges in a cost-effective, timely, and sustainable manner. This requires a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

The public sector is facing a number of challenges in the 1990s, and it is essential that it is able to meet these challenges in a cost-effective, timely, and sustainable manner. This requires a number of initiatives aimed at improving the efficiency and effectiveness of the public sector, including the introduction of competition, the restructuring of the public sector, and the introduction of new management practices. These initiatives have led to a number of changes in the way that the public sector operates, and have resulted in a number of improvements in the quality of health care services.

1040. מינויים לשירות החוץ

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

על דעת ועדת השרים למינויים בשירות החוץ אני מבקש את אישור הממשלה למינויים הבאים: אפרים עברון, כיום משנה למנהל הכללי, כשגריר ישראל בלונדון; מרדכי קדרון, כיום מנהל האגף למוסדות בין-לאומיים ויועץ מדיני לשר, כשגריר ישראל בשטוקהולם, והשלישי, מעה ליבה אשר מומלץ להחמנות כקונסול כללי במונטריאול.

השר י. גלילי:

מה יעשו המתחלפים?

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אחד מהם מתמנה מנהל מחלקה, אחד נוסע לאפריקה בתפקיד חצי סמוי וחשלישי - נתייעץ אתו עם שובו.

היות ויש צורך בהסכמה מצד הממשלות המארחות אני מבקש שלא יהיה מצב שהם יקראו על המינויים מן העתונות.

מ ת ל י ט י ם :
ל י ט י ם : לאשר המינויים הבאים לשירות התוץ:

- א. מר אפרים עברון לתפקיד שגריר ישראל בלונדון.
 - ב. מר מרדכי קדרון לתפקיד שגריר ישראל בשטוקהולם.
 - ג. מר משה ליבה לתפקיד קונסול כללי במונטריאול.
1041. הכרה במכללה "האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל" כמוסד להשכלה גבוהה

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל היא בת 70 שנים ורק עכשיו היא מגיעה לשלב שהמועצה להשכלה גבוהה רואה לנכון לאפשר לה להעניק את התואר הראשון אשר ייקרא "בוגר אמנות" ובאנגלית (BACHELOR OF FINE - (B.F.A) (ARTS). הממשלה התייחסה לסוגיה הזאת כאשר הבאנו לאישור הענקת תואר בשתי מחלקות, המחלקה לאמנות ומחלקת הקדרות, ומה שמובא הפעם אלה הן החלטות של המועצה להשכלה גבוהה לאפשר הענקת תואר למחלקות נוספות, המחלקה לצורפות והמחלקה לעיצוב גרפי, בעיות של שילוט וציור ומסלול של עיצוב מוצרים תעשייתיים, ויש פה גם תרומה תכליתית. זה שלב בתהליך ההכרה לגבי כל המחלקות.

על פי החוק, ההחלטות של המועצה להשכלה גבוהה צריכות לקבל את אישורה של הממשלה. אני רוצה לציין שהמוצע לא מגדיל את העומס התקציבי.

אין לנו מוסדות כמו "בצלאל" ואני שצח על מה שהושג.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אני תומך בהמלצת המועצה. היא בודקת המלצות בקפדנות מרובה. אבל אני רוצה לשאול: האם על ידי מתן סמכות להעניק תואר ראשון אין אנחנו חוסמים את האפשרות ללמוד שלא לקראת תואר אלא לקראת תעודה, כי הכישורים הדרושים גם כתנאי הקבלה וגם ברמת ההישגים בסיום הלימודים הם גבוהים בשעה שלעתים יש אנשים אשר רוצים ללמוד אמנות ואין להם תעודת בגרות. יש הרוצים ללמוד ציור או פיסול ואין להם תעודת בגרות. האם משאירים גם מסלולים לא אקדמיים ב"בצלאל"?

שר הבריאות ו. שם-טוב:

האם יש מחלקות אשר נשארות מחוץ להסדר הזה?

השר א. ירילין:

לגבי מסלולים לא אקדמיים: יש לנו רק אקדמיה זו מסוג זה בישראל והביקוש הוא גדול.

שר הדתות י. רפאל:

כמה תלמידים יש?

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

כמה מאות.

אני מבקש לציין שכבר מזה כמה שנים הדרישות של "בצלאל" לתלמידיו הן גבוהות יחסית. כלומר, הם דרשו בחינות בגרות.

שר התיירות מ. קול:

מה יש במכללה על שם שנקר?

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

טקסטיל ואופנה. הלימודים במכללה על שם שנקר קשורים לתעשיית הטקסטיל ואופנה. "בצלאל" היא אקדמיה בכל תחומי האמנות, קדרות, צורפות, חרס, שילוט ועיצוב מוצרים. כפי שאמרתי, מזה שנים, ללא קשר עם מתן תואר, הדרישות של האקדמיה הן גבוהות והבעיה שנוצרה היתה שאותם תלמידים שיש להם תעודות בגרות ואשר מסוגלים להשיג הישגים אקדמיים לא הגיעו לכך בישראל והיה להם קל יותר להגיע לזה בחוץ לארץ.

אינני יודע אם "בצלאל" תקבל תלמידים ללא תעודת

בגרות.

שר הסעד ז. המר:

עד כה היא כן קיבלה?

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

בשנים האחרונות - לא.

הצורך בהכרת המוסד בא כדי לאפשר לחלמידים בעלי תעודת בגרות לא להישאר במכוי סתום.

יש ב"בצלאל" מחלקה שלא קיבלה הכרה, כי היא בעייתית מבחינה אקדמית, זו המחלקה לעיצוב נוף שאפשר לראות אותה מצד אחד כמחלקה לעיצוב גננות ומצד שני מחלקה המטפלת בעיצוב סביבתי. היות ואנחנו בודקים אם אין כפילות במה שמתרחש במחלקה הזו ובין המחלקה לעיצוב נוף שבטכניון עדיין לא הבאנו גם את המחלקה הזאת, בגלל ויכוח בנושא.

מכל מקום, המחלקה לעיצוב נוף ב"בצלאל" היא מחלקה חשופעת רעיונות. אבל האנשים האקדמיים מצאו לנכון לבדוק את העניין. הם גם נוהגים בריסון כספי ואני יכול להביא לפני הממשלה רק החלטה שקיבלה את אישור המועצה להשכלה גבוהה, ועדיין לא נתקבלה החלטה חיובית ביחס למחלקה לעיצוב נוף.

שר התיירות מ. קול:

בעקבות הדברים שאמר שר החוץ, אני סבור שתשובתו של שר החינוך איננה עונה לבעיה. אני מכיר ציירים חשובים שאין להם תואר בוגר ולא סיימו אקדמיה. לדעתי, צריך להיות מוסד שבו אפשר יהיה ללמוד אמנות בלי לחתור לתעודה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אני לא בטוח שפיקסו, למשל, סיים את לימודיו באקדמיה.

שר התיירות מ. קול:

אני מבין את הצורך לסיים לימודים במסגרת של בית ספר תיכון, זה הכרחי וזה דבר חשוב בדרך כלל.

ראש הממשלה י. רבין:

אני מבין שמותר יהיה להם ללמוד.

שר החוץ, כך הבנתי, ביקש לדעת אם תהיה אפשרות לקבל תעודת גמר במקום תואר, לגבי תלמידים שלא יצליחו לקבל את התואר.

שר התיירות מ. קול:

אני שואל את שר החינוך אם העובדה שתהיה חתירה לקבלת התואר לא יהיה בה כדי לצמצם את האופקים של האקדמיה בשעה שיהיו אנשים שירצו ללמוד אמנות בלא לחתור לתעודה. אינני מתנגד ללימודים לקראת תואר, אבל אולי יש צורך שתהיה אקדמיה יותר חופשית.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ י. אלון:

אני מחייב את אישור החלטת המועצה לחשכלה גבוהה. יש לי אפילו חלק בהקמת ועדת המומחים אשר צריכה היתה לבדוק את הרמה של "בצלאל". הותנה אז עם "בצלאל" שיהיה מסלול מקביל לא אקדמי, אם כי תהיה דרישה

לרמה גבוהה בכניסה. לימודים כאלה יכולים להסתיים בקבלת דיפלומה. כאשר הממשלה אישרה את החלטת המועצה להשכלה גבוהה ביחס לאוניברסיטה פתוחה ביוזמת רוטשילד, התנינו שיהיה מסלול לא אקדמי. אני מציע שלא נחסום את הדרך בפני בעלי כשרונות אשר לא רוצים במסלול אקדמי דווקא.

ראש הממשלה י. רבין:

אני מבין אין הסתייגות מאישור.

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

אני מבקש לומר שדווקא בשנים האחרונות היתה הקפדה ביחס לתעודת בגרות, כי כדי לקבל הכרה כמוסד אקדמי מקפידים בקבלת התלמידים, רק לאחר שיש הכרה כמוסד להשכלה גבוהה מתחילה הרפיה.

אני אברוק את הערותיו של חשר אלון, מה גם שאני מבין שחשדים מחשיבים את הדברים שצוינו על ידו. יחד עם זאת אני מבקש לציין שיש אפשרות ללמוד, ללא קבלת תואר, ב"עין הוד". יש שם בית ספר אשר בנוי בעיקרו על עבודה עצמית ועל יצירה עצמית, בהשראת האמנים במקום.

חשר ג. האוזנר:

האם יש שם לימודים סדירים?

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

כן.

שר התיירות מ. קול:

כראש עליית הנוער גידלתי עשרות אמנים ללא תואר אקדמי, יתר על כן, יש כאלה שאפילו לא היתה להם תעודת בגרות, והיום הם ידועים ומוכרים.

ראש הממשלה י. רבין:

אני מבין שהממשלה מאשרת, על פי החוק, את החלטת המועצה להשכלה גבוהה. שרי הממשלה הכיעו משאלה ששר החינוך יבחון את האפשרות לאפשר למתווננים בתחום האמנות ללמוד לאו דווקא בצינור האקדמי.

שר החינוך והתרבות א. ידלין:

אנחנו לוחצים עכשיו על האוניברסיטאות לקבל גם תלמידים אשר צברו נסיון בחיים ובעבודה גם אם אין להם תעודת בגרות. האוניברסיטה הפתוחה היא המוסד היחיד שהמועצה להשכלה גבוהה הסכימה שיקבל תלמידים גם ללא תעודת בגרות.

שר המסחר והתעשייה ח. בר-לב:

ב"בעלאל" לומדים כיום תלמידים מוכשרים שלא היתה להם תעודת בגרות וכנראה לא תהיה להם.

מ ח ל י ט י ם :

א. על פי סעיף 10 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958, לאשר את החלטת המועצה להשכלה גבוהה להכיר במכללה "האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל" כמוסד להשכלה גבוהה במחלקה לצורפות, במחלקה לעיצוב גרפי ובמסלול לעיצוב המוצר.

ב. שר החינוך והתרבות מתבקש לבחון האפשרות לאפשר למחוננים בתחום האמנות ללמוד במוסד מבלי שיחוייבו לחתור להשגת תואר אקדמי.

1042. אשרור ואישור הסכמים - איגוד הדואר העולמי

שר החקלאות ושר התקשורת א. און :

להצעה המונחת לפניכם יש הסכמה של משרד המשפטים ושל משרד החוץ. ההסכמים חשונים נחתמו ביום 5 ביולי 1974. הקונגרס של איגוד הדואר העולמי התכנס לאחרונה בלונדון בין התאריכים 22 במאי 1974 ו-5 ביולי 1974. המשלחת שלנו היתה מורכבת מארבעה נציגים. אני מבקש לציין שכמו בהרכב גופים אחרים הכיר גם הגוף הזה, לצערנו, באש"ף כמשקיף. אני מבקש לאשר את הצעת ההחלטה.

מ ח ל י ט י מ :

א. לאשרר את הפרוטוקול השני הנוסף לחוקת האיגוד העולמי.

ב. לאשר - את אמנת הדואר העולמית
את תקנות הביצוע של האמנה
את הסכם החבילות
את תקנות הביצוע של הסכם החבילות
את התקנות הכלליות של האיגוד

ההסכמים נחתמו בעת כינוס הקונגרס ה-17 של איגוד הדואר העולמי בלוזאן.

1043. הכנס המיוחד של הכנסת

ראש הממשלה י. רבין:

השבוע עומד להתקיים כנס מיוחד של הכנסת בשני נושאים: האחד - המאמר ומפת הנסיגה של שר החוץ, והשני - המשבר החמור באשנת הממשלה בשירותים חיוניים לציבור. אינני רוצה להכנס עכשיו לשאלה מי ישיב על הסעיף הראשון, אבל מי ישיב על הסעיף השני?

קריאה:

שר הבריאות.

שר העבודה מ. ברעם:

שר העבודה איננו אחראי לשירותים.

שר המשטרה ש. הלל:

שר האוצר יכול לחשוב.

ראש הממשלה י. רבין:

זה לא עניין לשר הבריאות.

שר העבודה מ. ברעם:

גם לא שר העבודה. האם אני מטפל בשירותים
החיוניים? האם אני מנהל אתם משא ומתן? אני לא עוסק בזה.

ראש הממשלה י. רבין:

הממשלה תסמיך את ראש הממשלה לקבוע מי ישיב על

הסעיף הראשון.

שר המשפטים ח. צדוק:

אני חושב שאנחנו צריכים לומר גם הפעם - אני
מניח שההצעה תהיה להעביר את הנושא לוועדה - שאם הדיון מועבר לוועדה אי-אפשר
להעביר אליה הצעה המנוסחת בציון "באשמת הממשלה". אם המציעים עומדים על הכללת
האשמה בכותרת ההצעה - יש להוריד אותה מסדר היום.

ראש הממשלה י. רבין:

ברור שיש צורך לבוא בדברים עם הנהלת הקואליציה.

הדברים צריכים להיות מבוררים עם מר ורטמן.

שר המשטרה ש. הלל:

אני בעד דיון במליאה.

ראש הממשלה י. רבין:

דיון במליאה צריך להסתכם בסיכום ואני חושש שלא בקלות נגיע להסכם בדבר סיכום מוסכם.

שר המשפטים ח. צדוק:

בקשר למאמרו של שר החוץ, אני מציע להסמיך את ראש הממשלה ואת שר החוץ לקבוע את עמדת הממשלה.

שר הבטחון ש. פרס:

על המפה?

שר המשפטים ח. צדוק:

אם מעבירים לוועדה או מורידים מסדר היום, דהיינו, מה מוצע לכנסת בעקבות הדיון.

שר הסעד ז. המר:

אני מציע להעביר את הנושא לוועדה.

שר התיירות מ. קול:

אני סבור שצריך להוריד את ההצעה מסדר היום.

שר השיכון א. עופר:

הדברים צריכים להיות מתואמים עם הנהלת

הקואליציה.

השר ג. האוזנר:

ענין המצב בשירותים הוא נושא קבוע בוועדת השירותים הציבוריים. המאמר של שר החוץ איננו נושא קבוע. לדעתי, צריך להסיר את ההצעה מסדר היום. לא היה רצוי להעלות אותה וצריך להסיר אותה.

שר המשפטים ח. צדוק:

אני מניח שההצעה בדבר המצב בשירותים תועבר לועדה, אבל זה צריך להיות בתנאי שיימחקו המלים "באשמת הממשלה". אם המציעים יעמדו על השארת המלים האלה - אנחנו מציעים להוריד את הנושא מסדר היום.

אשר לנושא בדבר מאמרו של שר החוץ, נדמה לי שנכון יהיה להסמיך את ראש הממשלה ואת שר החוץ לקבוע את עמדת הממשלה, בתיאום עם הנהלת הקואליציה.

שר הסעד ז. המר:

אני מסכים להצעתו של השר צדוק ביתס להצעה על המצב בשירותים. אשר למאמרו של שר החוץ - או שהממשלה תחליט או שיהיה תיאום עם הקואליציה.

שר התיירות מ. קול:

אני חוזר ומציע להוריד את נושא המאמר מסדר

היום.

השר ג. האוזנר:

אני מצטרף להצעה להוריד את הנושא מסדר היום.

שר הסעד ז. המר:

אני חוזר ומציע או שהממשלה תחליט על נושא זה או שהדבר ייקבע עם הנהלת הקואליציה. אם יש הצעה של השר קול להוריד את הנושא מסדר היום, אני מציע להעבירו לועדה.

ראש הממשלה י. רבין:

אני מעמיד להצבעה את ההצעות השונות.

מי בעד ההצעה של השר המר להעביר את הנושא

לדיון בועדה?

2 בעד

מי בעד ההצעה של השרים קול והאוזנר להסיר את

הנושא מסדר היום?

4 בעד.

מי בעד הצעתו של השר צדוק להסמיך את ראש הממשלה ואת שר החוץ להחליט בדבר סיכום הדיון?

רוב בעד.מ ח ל י ט י מ :

א. לגבי נושא מאמרו של שר החוץ - להסמיך את ראש הממשלה ואת סגן ראש הממשלה ושר החוץ להחליט בענין סיכום הדיון על ידי הסרת הנושא מסדר היום, או העברתו לדיון בועדה, זאת בתיאום עם הנהלת הקואליציה.

ב. לגבי נוא המצב בשירותים הציבוריים - הדיון יסוכם על ידי העברת הנושא לדיון בועדה בתנאי שבהגדרת הנושא לדיון בכנסת תימחקנה המלים "באשמת הממשלה". אם מלים אלה לא תימחקנה תדרוש הממשלה הורדת הנושא מסדר היום.

1044. מכירת נשק

ראש הממשלה י. רבין :

[REDACTED]

ב. לאשר מכירת 60 תת-מקלעים מסוג "עוזי" (כולל חלקי חילוף) לחברה אמריקאית. ערך המכירה הוא 14,400 דולר ומשרד החוץ מסכים לביצועה.

ג. לאשר הענקת 1,000 כדורים 5.56 לרובה "גליל" לנשיא בוליביה. נשיא בוליביה מחזיק רובה "גליל" ומבקש עבורו כדורים. ערך השי הוא כ-100 דולר ומשרד החוץ מסכים לעניין.

מ ח ל י ט י מ :

ב. לאשר מכירת 60 תת-מקלעים מסוג "עוזי" (כולל חלקי חילוף) לחברה אמריקאית.

ג. לאשר הענקת 1,000 כדורים 5.56 לרובה "גליל" לנשיא בוליביה.

1045. נסיעות שרים

ראש הממשלה י. רבין :

קורא את ההחלטה כלשונה.

מ ח ל י ט י מ :

א. לאשר נסיעת סגן ראש הממשלה ושר החוץ לעצרת האו"ם בניו-יורק ולביקור רשמי בקנדה, למשך שלושה שבועות החל ביום כ"ד באלול תשל"ו - 20 בספטמבר 1976.

ראש הממשלה ימלא את מקום שר החוץ בעת העדרו מהארץ.

ב. לאשר את נסיעת שר התיירות לבלגיה לקונגרס האינטרנציונאל הליברלי למשך חמישה ימים החל ביום ד' בחשד' תשל"ו - 28 בספטמבר 1976.

השר ג. האוזנר ימלא את מקום שר התיירות בעת העדרו מהארץ.